

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av ramavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan, samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen och lag om provisorisk tillämpning av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner det ramavtal som i maj 2010 undertecknades av Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan, samt lagarna om sättande i kraft av de bestämmelser i ramavtalet som hör till området för lagstiftningen och om temporär tillämpning av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen.

Ramavtalet med Republiken Korea är ett s.k. blandavtal som innehåller bestämmelser som faller under dels medlemsstaternas behörighet och dels under Europeiska unionens behörighet. Ramavtalet upphäver och ersätter det år 1996 ingångna ramavtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan, om handel och samarbete, vilket trädde i kraft 2001. Uppdateringen av ramavtalet aktualiserades sedan Europeiska unionen inlett förhandlingar om ett frihandelsavtal med Republiken Korea.

Syftet med avtalet är att öka det multilaterala samarbetet på flera olika områden och att fördjupa det breda partnerskapet och dialogen mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater och Republiken Korea.

I avtalet betonas god förvaltning, betydelsen av respekt för rättsstaten och de mänskliga rättigheterna samt samarbete i fråga om de globala utmaningarna. Ramavtalet tar upp hållbar utveckling och miljöskydd som ett

viktigt delområde för systematiskt samarbete liksom också arbete mot spridning av massförstörelsevapen och åtgärder mot terrorism och internationell brottslighet. Bestämmelserna om handelsförbindelserna preciseras av frihandelsavtalet mellan parterna.

Avsikten är att avtalet ska träda i kraft den första dagen i den månad som följer efter det att parterna har meddelat varandra att de förfaranden som krävs för godkännandet har slutförts. Lagförslaget avses träda i kraft samtidigt som avtalet vid en tidpunkt som fastställs genom en förordning av statsrådet.

I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till lagstiftningens område och ett förslag till lag om provisorisk tillämpning av bestämmelserna som hör till lagstiftningens område. Lagen om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till lagstiftningens område avses träda i kraft samtidigt som avtalet träder i kraft i förhållande till Republiken Korea. Tidpunkten för detta fastställs genom en förordning av statsrådet. Lagen om provisorisk tillämpning av bestämmelserna som hör till lagstiftningens område föreslås träda i kraft snarast möjligt efter det att Finland meddelat att avtalet godkänts enligt slutbestämmelserna i avtalet. Tidpunkten för ikraftträdandet fastställs genom en förordning av statsrådet.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 Inledning	3
2 Avtals- och handelsförbindelserna mellan Europeiska unionen och Republiken Korea ..	3
3 Avtals- och handelsförbindelserna mellan Finland och Republiken Korea	4
4 Bedömning av nuläget	4
5 Målsättning och de viktigaste förslagen	4
6 Propositionens konsekvenser	5
6.1 Ekonomiska konsekvenser	5
6.2 Konsekvenser för myndigheterna	5
6.3 Konsekvenser för miljön	5
6.4 Samhälleliga konsekvenser	5
7 Beredningen av propositionen	5
7.1 Beredningen inom Europeiska unionen	5
7.2 Den nationella beredningen	6
DETALJMOTIVERING	7
1 AVTALETS INNEHÅLL OCH FÖRHÅLLANDE TILL LAGSTIFTNINGEN I FINLAND	7
2 LAGFÖRSLAG	13
2.1 Lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ramavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan	13
2.2 Lagen om provisorisk tillämpning av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ramavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan	13
3 IKRAFTTRÄDANDE	13
4 BEHOVET AV RIKSDAGENS SAMTYCKE OCH BEHANDLINGSORDNING	14
4.1 Behovet av riksdagens samtycke	14
4.2 Behandlingsordning	16
LAGFÖRSLAG	17
1. Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ramavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan	17
2. Lag om provisorisk tillämpning av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ramavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan	18

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Europeiska unionens råd gav kommissionen fullmakt att i april 2007 inleda förhandlingar om ett frihandelsavtal mellan Europeiska unionen (EU) och Republiken Korea. Samtidigt blev det aktuellt att inleda förhandlingar om ett nytt partnerskaps- och samarbetsavtal eller ett uppdaterat ramavtal för att ersätta 1996 års ramavtal mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan, om handel och samarbete. Man ville föra förhandlingarna om frihandelsavtalet parallellt med ramavtalsförhandlingarna för att få en övergripande behandling av frihandeln.

Ramavtalet mellan EU och Republiken Korea är ett brett blandavtal som syftar till att föra en övergripande dialog och öka samarbetet på flera för bägge parter viktiga områden. Viktiga delområden i avtalet är bl.a. systematiskt samarbete på området för hållbar utveckling och miljöskydd, samarbete i arbetet mot spridning av massförstörelsevapen, respekt för de mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen samt åtgärder för att förhindra internationell brottslighet. I avtalet finns också bestämmelser om samarbete på området för ekonomisk utveckling, inom utbildning och kultursektorn, inom rättsområdet och för frihet och säkerhet. Avtalet innehåller en bestämmelse om förhandlings- och sanktionsförfarandet. Med stöd av denna kan en part till följd av överträdelse av avtalets substantiella delar avbryta tillämpningen av avtalet eller av ett annat avtal som hör till samma institutionella ram. Med sådana substantiella delar avses bestämmelserna om respekt för de mänskliga rättigheterna och samarbete kring kampen mot spridningen av massförstörelsevapen.

Man kan göra bedömningen att ramavtalet med Republiken Korea har positiv betydelse för dialogen och samarbetet mellan EU och Republiken Korea. I finskt perspektiv kan avtalet betraktas som gynnsamt, särskilt med hänsyn till Republiken Koreas stora ekonomiska betydelse. Tillsammans med det frihandelsavtal som ingåtts mellan parterna ut-

gör ramavtalet en gemensam institutionell helhet.

2 Avtals- och handelsförbindelserna mellan Europeiska unionen och Republiken Korea

Grunden för det avtalsbaserade samarbetet mellan Europeiska unionen och Republiken Korea utgörs av det år 1996 undertecknade ramavtalet om handel och samarbete som trädde i kraft 2001. Avsikten är att det uppdaterade ramavtalet ska ersätta det tidigare avtalet från 1996 och utvidga avtalets tidigare verkningsområde. Mellan EU och dess medlemsstater och Republiken Korea har också ingåtts ett frihandelsavtal som ännu inte trätt i kraft. Unionen har dock tillämpat detta avtal provisoriskt från och med den 1 juli 2011. Det uppdaterade ramavtalet och frihandelsavtalet är institutionellt sett sammankopplade.

EU är den största utländska investeraren i Republiken Korea. Republiken Korea har varit EU:s andra största exportområde efter Kina allt sedan 2005. EU:s handel visar överskott i fråga om kemiska produkter, industrimaskiner samt stål och metallprodukter medan Republiken Korea handel för sin del uppvisar överskott i fråga om transportmedel (bilar och fartyg), industri- och hushållsprodukter, textilier och plastprodukter. Störst betydelse har handeln med personbilar där såväl Republiken Korea som EU står för bred industriell konkurrens och ett brett industriellt kunnande.

För Republiken Korea är läget på koreanska halvön en central utrikespolitisk fråga. EU har deltagit i det internationella arbetet mot Nordkoreas kärnvapenprogram, understött en lösning genom förhandlingar av situationen på koreanska halvön och uppmuntrat Nordkorea att återkomma till sexpartsförhandlingarna. EU har också gett sitt stöd till Republiken Koreas strävanden att binda Nordkorea till dialog och samarbete. EU och Republiken Korea möts i ett gemensamt toppmöte vartannat år. Avsikten är att nästa toppmöte ska ordnas i november 2013. Även ASEM-processen mellan de asiatiska och europeiska

staterna är viktig för förbindelserna mellan EU och Republiken Korea.

3 Avtals- och handelsförbindelserna mellan Finland och Republiken Korea

Mellan Finland och Republiken Korea har 1979 ingåtts ett avtal om ekonomiskt, industriellt och tekniskt samarbete (FördrS 9/1980), 1989 ett avtal om vetenskapligt och teknologiskt samarbete (FördrS 48/1989) och 1993 en överenskommelse om skydd för investeringar (FördrS 24-25/1996). Andra bilaterala avtal är luftfartsavtalet (FördrS 96/1996), skatteavtalet (FördrS 74-75/1981) och patent- och varumärkesavtalet (FördrS 57/1979).

Republiken Korea är Finlands sjunde största handelspartner bland länderna utanför EU och man bedömer att landets betydelse kommer att öka. Republiken Korea är Finlands tredje viktigaste handelspartner i Asien, strax efter Kina och Japan. År 2012 utgjorde värdet av handeln mellan Finland och Republiken Korea mer än 1,65 miljarder euro. Enligt finska tullens statistik ökade Finlands export till Republiken Korea 2012 med så mycket som 22 procent och dess värde uppgick till ca 690 miljoner euro. Den finska importen från Republiken Korea ökade år 2012 med 60 procent och dess värde uppgick till ca 960 miljoner euro.

4 Bedömning av nuläget

Relationerna mellan EU och Republiken Korea har utvecklats utöver den krets som 1996 års ramavtal gäller. Det nya uppdaterade ramavtalet omfattar fler samarbetsområden och preciserar parternas förbindelser. Avsikten med det nya ramavtalet är att öka och fördjupa samarbetet mellan parterna t.ex. i fråga om främjande av respekten för god förvaltning, rättsstatsprincipen och de mänskliga rättigheterna och i fråga om arbetet mot klimatförändring, kampen mot internationell terrorism och brottslighet samt förhindrandet av spridning av massförstörelsevapen. Ramavtalets bestämmelser om handelsförbindelserna preciseras i det frihandelsavtal som ingåtts mellan parterna och

som tillsammans med ramavtalet utgör en gemensam institutionell helhet.

Ett genom avtal utökat och utvecklat samarbete är nyttigt. Att ett avtal ingås utgör en naturlig fortsättning på utvecklandet av förbindelserna mellan EU och Republiken Korea. Asiens betydelse för EU växer och för EU är Republiken Korea en likasinnad partner i området. Ramavtalet ger uttryck för parternas gemensamma värderingar. Ramavtalet har ett större verkningsområde än det tidigare avtalet och erbjuder en bas för ett starkare samarbete och en bärkraftigare dialog mellan EU och Republiken Korea.

Förbindelserna mellan Finland och Republiken Korea är utmärkta. De utgör en bas för en utvidgning av det politiska och handels-ekonomiska samarbetet. Det kan anses ändamålsenligt att Finlands förbindelser med Republiken Korea ordnas genom EU:s ramavtal.

5 Målsättning och de viktigaste förslagen

Syftet med ramavtalet är att främja den politiska dialogen och att utveckla de ekonomiska förbindelserna mellan parterna. Samarbetet bygger på gemensamma principer, dvs. främjande av demokrati, de mänskliga och grundläggande rättigheterna och rättsstatsprincipen.

Ramavtalet innehåller mål som avser politisk dialog och samarbete, bl.a. i fråga om icke-spridningen av massförstörelsevapen och kampen mot terrorism. Dessutom tar avtalet upp samarbete i regionala och internationella organisationer. På området för ekonomisk utveckling nämns samarbete på följande sektorer: handel och investeringar, handelsekonomisk dialog, affärssamarbete, beskattning, tullfrågor, konkurrenspolitik, vetenskapssamfundet, vetenskap och teknik, energi, transport, sjötransportpolitik och konsumentpolitik, I fråga om hållbar utveckling tar avtalet upp samarbete på följande områden: hälsa, sysselsättning och sociala frågor, miljö och naturresurser, klimatförändring, jord- och skogsbruk, hav och fiske, utvecklings-samarbete. I fråga om rättvisa, säkerhet och frihet omnämns samarbete på följande områden: rättsstatsprincipen och rättsligt

samarbete, skydd av personuppgifter, migration, bekämpning av illegal narkotika, bekämpning av organiserad brottslighet och korruption, bekämpning av penningtvätt och terrorismfinansiering, bekämpning av it-kriminalitet och samarbete på det rättsvårdande området. Avtalet innehåller dessutom samarbete på områdena för utbildning, kultur, turism, det civila samhället och offentlig förvaltning.

Syftet med denna proposition är att inhämta riksdagens godkännande för avtalet. I propositionen ingår också ett förslag till en s.k. blankettlag om ikraftsättande av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen och ett förslag till lag om provisorisk tillämpning av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen.

6 Propositionens konsekvenser

6.1 Ekonomiska konsekvenser

Avtalet har inga direkta konsekvenser för statsbudgeten. Syftet är att föra den politiska och ekonomiska växelverkan mellan EU och Republiken Korea närmare varandra och att starta ett samarbete på flera olika delområden. Man kan göra bedömningen att avtalet har positiva, dock inte omedelbara ekonomiska effekter för Finland. I sin egenskap av ett avtal som omfattar många olika områden ger ramavtalet möjlighet att utveckla samarbetet mellan Finland och Republiken Korea.

6.2 Konsekvenser för myndigheterna

Avtalet har inga direkta verkningar på myndigheternas arbete. De uppgifter som följer av mötena med blandkommittén och undergrupperna går att sköta med den nuvarande personalen på det sätt som vanlig praxis förutsätter.

6.3 Konsekvenser för miljön

Avtalet har inga omedelbara miljökonsekvenser, men de miljöpolitiska målen främjas indirekt. Miljö och naturresurser samt klimatförändringen nämns som områden där parterna har beslutat stärka sitt samarbete. Avtalet innehåller en särskild bestämmelse om

miljön och naturresurserna. Enligt den ska parterna skydda naturresurserna och den biologiska mångfalden på ett även för kommande generationer hållbart sätt. Parterna strävar också efter att stärka sitt samarbete på olika delområden inom miljöskyddet. I bestämmelsen om kampen mot klimatförändringen har parterna erkänt behovet av åtgärder för att minska utsläppen för att kunna undvika sådana farliga konsekvenser på klimatet som är en följd av mänsklig verksamhet. I fråga om energisamarbetet koncentrerar man sig på att öka användningen av förnybara energiformer och främja hållbar energiproduktion och en vettig nivå på energianvändningen.

6.4 Samhälleliga konsekvenser

Finlands bilaterala förbindelser med Republiken Korea är mycket goda och problemfria. Ramavtalet minskar inte vikten av att sköta de bilaterala förbindelserna utan utgör ett komplement till dem. Ramavtalet ger en ram för den politiska dialogen mellan parterna, främjar och stärker närmandet mellan EU och Republiken Korea samt och hjälper till att fördjupa de politiska förbindelserna. Genom avtalet vill man främja parternas samarbete på många områden, vilket för sin del bidrar till positiva samhälleliga konsekvenser. Parterna förbinder sig till gemensamma principer för främjande av demokrati och mänskliga rättigheter och i fråga om förhindrande av spridning av massförstörelsevapen och motarbetande av terrorism.

7 Beredningen av propositionen

7.1 Beredningen inom Europeiska unionen

Avtalsförhandlingarna med Republiken Korea inleddes på våren 2008. Under hösten 2008 och våren 2009 fördes förhandlingar regelbundet. Förhandlingar fördes regelbundet i EU-arbetsgruppen för Asien och Oceanien samt i ständiga representanternas kommitté. Svårare punkter i avtalet gällde avtalets politiska standardfraser och påföljderna vid försummelse att följa avtalet. Överenskommelse om bestämmelserna kunde dock nås under hösten 2009 och sedan avtalspar-

terna nått en lösning i fråga om de öppna problempunkterna paraferades avtalet den 14 oktober 2009.

På framställning av kommissionen beslutade rådet med kvalificerad majoritet att underteckna avtalet. Avtalet undertecknades på EU:s vägnar av en representant för ordförandelandet och kommissionen och även av alla medlemsstater den 10 maj 2010. Unionen har tillämpat avtalet provisoriskt i enlighet med artikel 49.2 i avtalet från och med den 1 juli 2011. Eftersom avtalet innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen kan Finland förbinda sig till den provisoriska tillämpningen först efter det att avtalet har godkänts i enlighet med bestämmelserna i kap. 8 i grundlagen.

Efter undertecknandet godkänns avtalet i samtliga medlemsstater, i EU och i Republiken Korea. Rådet godkänner avtalet på EU:s vägnar efter konsultation med Europaparlamentet.

7.2 Den nationella beredningen

Statsrådet underrättade riksdagen om kommissionens förhandlingsmandat med en E-skrivelse (E 10/2008 rd) den 29 februari 2008. Statsrådet lämnade riksdagen närmare uppgifter om förhandlingsläget i en komplet-

terande E-skrivelse den 18 maj 2009 i fall av att avtalet hade blivit färdigt i början av sommaren 2010. Kommissionens förslag till beslut av rådet om att underteckna avtalet översändes i en U-skrivelse (U 50/2009 rd) den 27 augusti 2009. Skrivelsen kompletterades med en andra U-skrivelse (UM2010-00754) den 22 april 2010. Dessutom informerades riksdagen om ramavtalets juridiska koppling till frihandelsavtalet i en kompletterande U-skrivelse om frihandelsavtalet den 11 maj 2009.

Riksdagens utrikesutskott uttalade sig om avtalet den 20 maj 2009 (UtUU 5/2009 rd). I utlåtandet meddelade utskottet att det ansåg det viktigt att de politiska och ekonomiska förbindelserna mellan EU och dess medlemsstater och Republiken Korea stärks och att utskottet förenar sig med statsrådets ståndpunkt.

Regeringens proposition har beretts i utrikesministeriet. Utlåtanden har inbegärts av trafik- och kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, justitieministeriet, försvarsministeriet, inrikesministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, arbets- och näringslivsministeriet, finansministeriet, statsrådets kansli och miljöministeriet.

DETALJMOTIVERING

1 Avtalets innehåll och förhållande till lagstiftningen i Finland

Ingressen. Parternas önskan att stärka samarbetet bekräftas liksom också deras strävan att främja de mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen samt demokrati och god förvaltning enligt den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och andra internationella människorättsinstrument. Ingressen uttrycker parternas vilja att bekämpa internationell brottslighet och terrorism och uttrycker uppfattningen att spridningen av massförstörelsevapen bör förhindras.

AVDELNING I: GRUNDVAL OCH TILLÄMPNINGSSOMRÅDE

Artikel 1. Grundval för samarbetet. Parterna bekräftar den vikt som de fäster vid de demokratiska principerna, de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna och rättsstatsprincipen samt de internationella avtal och instrument som ger uttryck för dessa värderingar. Respekten för dessa principer utgör en av avtalets rundsatser. Parterna bekräftar sitt engagemang för hållbar utveckling i alla dess dimensioner och för ekonomisk tillväxt samt för samarbete i syfte att möta globala utmaningar på miljöområdet, särskilt klimatförändringarna. Parterna bekräftar den vikt som de fäster vid principen om god samhällsstyrning och bekämpning av korruption.

Artikel 2. Mål för samarbetet. Parterna förbinder sig att intensifiera den politiska dialogen dem emellan och vidareutveckla de ekonomiska förbindelserna mellan dem. Parterna intensifierar samarbetet i fråga om de mänskliga rättigheterna, icke-spridning av massförstörelsevapen, internationella brott samt terrorismbekämpning. Parterna förbinder sig att stärka sitt samarbete på handels- och investeringsrelaterade områden, det handelspolitiska samarbetet och den handelspolitiska dialogen. Parterna stävar efter samarbete rörande hälsofrågor, sysselsättning och sociala frågor och på områdena för miljö och naturresurser, klimatförändringar, jordbruk,

landsbygdsutveckling och skogsbruk, havs- och fiskefrågor och utvecklingsbistånd. Samarbetet ökas också vad gäller kultur, information, kommunikation, audiovisuella och andra medier samt utbildning. Parterna förstärker även samarbetet på området rättvisa, frihet och säkerhet, i synnerhet i fråga om rättsstatsprincipen, rättsligt samarbete, skydd av personuppgifter, migration, bekämpning av narkotika, organiserad brottslighet, korruption, penningtvätt, terrorismfinansiering och it-brottslighet, samt samarbetet på det rättsvärdande området.

AVDELNING II: POLITISK DIALOG OCH POLITISKT SAMARBETE

Artikel 3. Politisk dialog. Parterna avser att upprätta en regelbunden politisk dialog som syftar till att betona det gemensamma engagemanget för demokratin och för respekt för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna och till främja fredliga konfliktlösningar, intensifiera de politiska överläggningarna om frågor som rör säkerhet, såsom vapenkontroll, nedrustning och icke-spridning av massförstörelsevapen, samt att intensifiera överläggningarna om frågor som rör i synnerhet länderna i Asien-Stillahavsregionen och Europa. Former för dialogen är toppmöten för stats- och regeringscheferna, när det anses nödvändigt, årliga överläggningar på ministernivå, genomgångar på tjänstemannanivå och sektordialoger och delegationsutbyten.

Artikel 4. Bekämpning och spridning av massförstörelsevapen. Parterna är överens om att samarbeta för att bidra till att motverka spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen. De förbinder sig att fullgöra sina internationella åtaganden som rör detta. Parterna är överens om att denna bestämmelse utgör en av avtalets rundsatser. Dessutom är parterna överens om att främja andra internationella instrument om icke-spridning av massförstörelsevapen och att genomföra dessa instrument. De är överens om att skapa ett effektivt system med nationella exportkontroller. Parterna för en regelbunden politisk dialog om saken. Om

övervakningen av produkter med dubbla användningsområden finns rådets förordning (EG) nr 428/2009 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export, överföring, förmedling och transitering av produkter med dubbla användningsområden. Nationella regler om exportövervakningen ingår i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning (562/1996) och i lagen om export av försvarsmateriel (282/2012).

Artikel 5. Handeldvapen och lätta vapen. Parterna är medvetna om det hot som handeldvapen och lätta vapen samt ammunition till sådana vapen utgör mot freden och den internationella säkerheten. Parterna är överens om att fullgöra sina skyldigheter vad gäller parternas internationella åtaganden att bekämpa olaglig handel med handvapen.

Artikel 6. De mest allvarliga brotten som angår hela det internationella samfundet. Parterna förbinder sig att bekämpa att brott förblir ostraffade och att säkerställa en effektiv lagföring genom åtgärder på det nationella planet i fråga om allvarliga brott som angår hela det internationella samfundet. Parterna samarbetar med Internationella brottmålsdomstolen genom att försvara Romstadgans (FördrS 55-56/2002) universalitet och integritet.

Artikel 7. Terrorismbekämpning. Parterna är överens om att samarbeta för att förebygga och undertrycka terrorism i överensstämmelse med internationell rätt och internationella konventioner, särskilt med hänsyn till FN:s globala strategi för terrorismbekämpning. Parterna samarbetar genom att utbyta information och synpunkter samt genom att sträva efter samförstånd för att åstadkomma en konvention om internationell terrorism.

AVDELNING III: SAMARBETE I REGIONALA OCH INTERNATIONELLA ORGANISATIONER

Artikel 8. Samarbete i regionala och internationella organisationer. Parterna förbinder sig att samarbeta och utbyta synpunkter i regionala och internationella organisationer.

AVDELNING IV: SAMARBETE PÅ OMRÅDET EKONOMISK UTVECKLING

Artikel 9. Handel och investeringar. Parterna förbinder sig att samarbeta för att trygga villkoren för och främja hållbar ökning och utveckling av handels- och investeringsflödena genom ett avtal om upprättande av ett frihandelsområde. Avtalet om ett frihandelsområde utgör ett särskilt avtal vilket ger verkan åt ramavtalets handelsbestämmelser. Frihandelsavtalet och ramavtalet utgör en gemensam institutionell ram.

Artikel 10. Dialog om den ekonomiska politiken. Parterna är överens om att intensifiera dialogen mellan parternas myndigheter och om att främja utbyte av information och erfarenheter om den ekonomiska utvecklingen. Parterna intensifierar också dialogen gällande andra delar av den finansiella sektorn.

Artikel 11. Företagssamarbete. Parterna är överens om att främja det industripolitiska samarbetet särskilt i syfte att förbättra små och medelstora företags konkurrenskraft.

Artikel 12. Beskattning. Parterna erkänner principerna om öppenhet, utbyte av information och sund skattekonkurrens och förbinder sig att genomföra dessa principer och att förbättra det internationella samarbetet på skatteområdet.

Artikel 13. Tullar. Parterna förbinder sig till samarbete på bilateral och multilateral nivå och strävar efter att öka öppenheten och förenkla förfarandena.

Artikel 14. Konkurrenspolitik. Parterna kommer överens om att främja sund konkurrens i ekonomisk verksamhet genom lagstiftning, informationsutbyte och samarbete.

Artikel 15. Informationssamhället. Parterna förbinder sig att utbyta åsikter om de olika aspekterna av informationssamhället, inbegripet standardisering av ny informations- och kommunikationsteknik samt säkerhetsaspekter rörande detta.

Artikel 16. Vetenskap och teknik. Parterna bekräftar att de ska uppmuntra, utveckla och underlätta samarbetsverksamheter inom vetenskap och teknik i enlighet med avtalet mellan dem om vetenskapligt och tekniskt samarbete.

Artikel 17. Energi. Parterna ska bemöda sig om att inom ramen för sina befogenheter

förstärka samarbetet på energiområdet genom utbyte av information om energipolitiken och energimarknaderna genom befintliga regionala och internationella strukturer. Avsikten är att diversifiera energiförsörjningen i syfte att förbättra energitryggheten genom att utveckla nya, hållbara och förnybara energiformer och öka energieffektiviteten, produktionskapaciteten, investeringarna och konkurrensen.

Artikel 18. Transport. Parterna uttrycker sin strävan att samarbeta inom alla relevanta områden av transportpolitiken i syfte att förbättra person- och godstransporterna, främja sjö- och flygsäkerheten, sjöfarts- och luftfartsskyddet och miljöskyddet samt öka effektiviteten i parternas transportsystem.

Artikel 19. Sjötransportpolitik. Parterna förbinder sig att stäva efter oinskränkt tillträde till den internationella sjöfartsmarknaden och sjöfart baserad på sund konkurrens på afärsmässig grund. I syfte att nå detta mål förbinder sig parterna att avstå från sådana åtgärder som leder till snedvriden konkurrens mellan dem, till exempel lastdelningsbestämmelser. Parterna förbinder sig att avstå från åtgärder som leder till diskriminering mellan deras egna medborgare eller företag och den andra partens medborgare eller företag i tillhandahållandet av tjänster i internationell sjöfart. Det samma gäller tjänster och avgifter som är förbundna med handeln och också beträffande skeppsmäklarverksamhet. Dessa bestämmelser gäller för företag från Europeiska unionen och från Korea. Bestämmelserna gäller också för rederier som är etablerade utanför Europeiska unionen eller Republiken Korea men som kontrolleras av medborgare i en medlemsstat eller i Republiken Korea, om deras fartyg är registrerade i den berörda medlemsstaten eller i Republiken Korea i överensstämmelse med respektive lands lagstiftning.

Artikel 19 innehåller bestämmelser som direkt påverkar finsk lagstiftning. Bestämmelserna innehåller regler som till en del sorterar under medlemsstaternas behörighet, bl.a. lagen angående rättighet att idka näring (122/1919) och lagen om privata allmänna hamnar (1156/1994). Finland har förbundit sig till 1974 års konvention om en uppförandedekod för linjekonferenser (sattes i kraft na-

tionellt genom förordning 49/1986) som gör det möjligt att ingå lastdelningsavtal. Rådet har gett förordningen (4055/86) om tillämpning av principen om frihet att tillhandahålla tjänster på sjötransportområdet mellan medlemsstater samt mellan medlemsstater och tredje land. I förordningen förbjuds lastdelningsavtal mellan EU:s medlemsstater och tredje land i andra än exceptionella omständigheter. Parterna avstår enligt ramavtalet från lastdelningsbestämmelser.

Artikel 20. Konsumentpolitik. Parterna uttrycker sin strävan efter att samarbeta på området konsumentpolitik i syfte att trygga en hög konsumentskyddsnivå.

AVDELNING V: SAMARBETE PÅ OMRÅDET HÅLLBAR UTVECKLING

Artikel 21. Hälsa. Parterna är överens om ett brett informationsutbyte på hälsoområdet i syfte att främja effektiv hantering av gränsöverskridande hälsoproblem.

Artikel 22. Sysselsättning och sociala frågor. Parterna är överens om att förstärka samarbetet och informationsutbytet på området för sysselsättning och sociala frågor. De bekräftar behovet att stå bakom en globaliseringsprocess som främjar sysselsättning och minskar fattigdomen. Parterna bekräftar sina åtaganden att respektera, främja och iakttä internationellt erkända arbetsnormer och sociala normer.

Artikel 23. Miljö- och naturresurser. Parterna bekräftar sina åtaganden i enlighet med principerna för skydd av naturens mångfald och hållbar utveckling. Parterna strävar efter att fortsätta och stärka sitt samarbete på olika delområden inom miljöskyddet.

Artikel 24. Klimatförändringar. Parterna erkänner det globala hot som klimatförändringarna utgör och behovet av att vidta åtgärder för att minska utsläppen. De ska stärka sitt samarbete på detta område, dock utan begränsning av dialogen om klimatförändring på andra forum.

Artikel 25. Jordbruk, landsbygdsutveckling och skogsbruk. Parterna är överens om att främja samarbetet vad gäller jordbruk, landsbygdsutveckling och skogsbruk samt om att utbyta information.

Artikel 26. Hav och fiske. Parterna ska uppmuntra samarbetet när det gäller hav och fiske, i synnerhet för att främja en hållbar och ansvarstagande utveckling och förvaltning av fiske- och havsresurser.

Artikel 27. Utvecklingsbistånd. Parterna är överens om att utbyta information om sina strategier för utvecklingsbistånd. Parterna har för avsikt att inleda en regelbunden dialog om målen för dessa strategier och om sina respektive stödprogram i tredjeländer. Parterna uttrycker sin vilja att undersöka möjligheterna för mer omfattande samarbete och bekräftar sitt åtagande i fråga om internationella instrument om utvecklingsbistånd.

AVDELNING VI: SAMARBETE INOM KULTUR OCH UTBILDNING

Artikel 28. Kultur, information, kommunikation samt audiovisuella och andra medier. Parterna är överens om att främja samarbetet för att öka förståelsen om kulturen, främja det kulturella utbytet och främja kulturens mångfald på internationella forum.

Artikel 29. Utbildning. Parterna uttrycker sin uppfattning att utbildning är av global betydelse och är överens om att söka lämpliga samarbetsformer på utbildnings- och ungdomsområdet med särskild tonvikt på högre utbildning.

AVDELNING VII: SAMARBETE PÅ OM- RÅDET RÄTTVISA, FRIHET OCH SÄ- KERHET

Artikel 30. Rättsstatsprincipen. Parterna bekräftar att de i sitt samarbete ska främja rättsstatsprincipen.

Artikel 31. Rättsligt samarbete. Parterna är överens om att utveckla det rättsliga samarbetet på det civilrättsliga och handelsrättsliga området i fråga om ratificeringen och genomförandet av multilaterala konventioner. De är överens om att underlätta och främja att civilrättsliga och handelsrättsliga tvister löses genom skiljeförfarande i enlighet med tillämpliga internationella instrument. I fråga om straffrättsligt samarbete ska parterna försöka stärka ordningarna för ömsesidig rätts-
hjälp och utlämning.

Artikel 32. Skydd av personuppgifter. Parterna är överens om att skydda personuppgifter i enlighet med Förenta nationernas riktlinjer och om utbyte av information och expertkunskaper på området.

Artikel 33. Migration. Parternas är överens om att samarbeta vad gäller förhindrande av olaglig migration, människosmuggling och människohandel. Enligt punkt 2 i artikeln är parterna överens om att återta de medborgare som olagligen uppehåller sig på den andra partens territorium samt att förse sina egna medborgare med identitetshandlingar i detta syfte. Parterna är överens om att i oklara fall fastställa om en person verkligen är deras medborgare. Parterna ska om så är lämpligt förhandla i syfte att ingå ett avtal om återtagande av sina egna medborgare och av medborgare från tredjeländer.

Artikeln innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Den fastställer att parterna är skyldiga att återta sina medborgare. Finskt medborgarskap kan bevisas med ett giltigt pass eller identitetskort. Bestämmelser om hur pass beviljas ingår i passlagen (671/2006) och om hur identitetskort beviljas i lagen om identitetskort (829/1999). Enligt 9 § 3 mom. i grundlagen (731/1999) får finska medborgare inte hindras att resa in i landet och inte heller utvisas eller mot sin vilja utlämnas eller föras till ett annat land. Enligt 9 § 4 mom. i grundlagen ska rätten för utläningar att resa in i Finland och vistas i landet regleras genom lag. En utläning får inte utvisas, överlämnas eller återsändas om han eller hon till följd av detta hotas av dödsstraff, tortyr eller annan behandling som kränker människovärdet.

I artikeln ingår en bestämmelse om att det ska överenskommas om identifiering av personer som påstås vara medborgare. Bestäm-
melsen i ramavtalet kan tolkas som en myndighetsåtgärd gällande person, dvs. att förhör görs med personen. Enligt 6 § 2 mom. i passlagen kan en finsk medborgare som vistas utomlands ansöka om pass hos en finsk ambassad eller ett konsulat som leds av en utsänd tjänsteman eller hos någon annan finsk beskickning med en anställd finsk medborgare som utrikesministeriet har bemyndigat att utfärda pass. Enligt 6 § 2 mom. i passlagen ska en finsk medborgare som ansöker om

pass som identifieringshandling uppvisa en giltig handling där sökandens identitet framgår.

Artikel 34. Narkotikabekämpning. Parterna bekräftar sin strävan efter att minska tillgången till, handeln med och efterfrågan på narkotika och dess inverkan på samhället och enas om att samarbeta för att uppnå dessa mål med beaktande av internationella konventioner.

Artikel 35. Organiserad brottslighet och korruption. Parterna är överens om att samarbeta kring kampen mot organiserad, ekonomisk och finansiell brottslighet och korruption samt förfalskning och olagliga transaktioner samt för att återkräva tillgångar eller medel som härrör från korruptionshandlingar, genom att till fullo uppfylla sina ömsesidiga internationella förpliktelser och främja genomförandet av internationella överenskommelser.

Artikel 36. Bekämpning av penningtvätt och terrorismfinansiering. Parterna bekräftar sin uppfattning om behovet av samarbete för att förhindra att finansiella system används i brottslig verksamhet.

Artikel 37. Bekämpning av it-brottslighet. Parterna är överens om att stärka samarbetet för att förebygga och bekämpa it-brottslighet och elektronisk brottslighet samt spridning av innehåll som rör terrorism.

Artikel 38. Samarbete på det brottsbekämpande området. Parterna är överens om att ha samarbete mellan myndigheter, byråer och avdelningar med ansvar för brottsbekämpning och att bidra till att motverka och undanröja hot från gränsöverskridande brottslighet som berör bägge parter.

AVDELNING VIII: SAMARBETE INOM ANDRA OMRÅDEN

Artikel 39. Turism. Parternas förbinder sig att samarbeta på området turism med sikte att främja större ömsesidig förståelse och en balanserad, hållbar utveckling av turismen.

Artikel 40. Det civila samhället. Parterna är medvetna om det civila samhällets roll i dialogen och samarbetet enligt detta avtal och är överens om att verka för det civila samhällets deltagande i dialogen.

Artikel 41. Offentlig förvaltning. Parterna är överens om att samarbeta för en modernisering av den offentliga förvaltningen genom befintliga ansträngningar och utbyte av erfarenheter och bästa praxis.

Artikel 42. Statistik. Parterna är överens om att samarbeta och utbyta information i statistikfrågor och de uttrycker sin strävan efter att gradvis harmonisera sina statistiksystem.

AVDELNING IX: INSTITUTIONELL RAM

Artikel 43. Andra avtal. Det gamla ramavtalet mellan parterna om handel och samarbete, som undertecknades i Luxemburg den 28 oktober 1996 och som trädde i kraft den 1 april 2001, upphävs och ersätts. Parternas kommer överens om en möjlighet att komplettera ramavtalet genom att ingå särskilda avtal som faller inom ramen för avtalet. Ramavtalet och de särskilda avtalen bildar en gemensam institutionell ram.

Artikel 44. Gemensam kommitté. Parterna är överens om att inrätta en gemensam kommitté och om dess medlemmar, möten och uppgifter. Kommittén har i uppgift att hålla samråd i syfte att underlätta genomförandet av avtalet och bidra till uppnåendet av de allmänna målen för avtalet samt i syfte att bibehålla samstämmigheten totalt sett i förbindelserna mellan parterna och se till att andra avtal mellan dessa fungerar väl. Den gemensamma kommittén strävar efter att i samförstånd, i enlighet med artikel 45.3 i avtalet, lösa sådana tvister som uppkommer i samband med tolkningen av avtalet och går igenom information som läggs fram av någondera parten angående underlåtenhet att fullgöra skyldigheterna.

Artikel 45. Genomförandebestämmelser. Parterna är överens om skyldigheten att vidta de åtgärder som behövs för att uppnå avtalets mål och om de förfaranden som vidtas i de fall där det råder meningsskiljaktigheter mellan dem om fullgörandet av förpliktelserna enligt avtalet.

Enligt punkt 3 i artikeln får en part vidta lämpliga åtgärder i enlighet med internationell rätt, om en part anser att den andra parten har underlåtit att fullgöra sina skyldighe-

ter enligt avtalet. Med dessa åtgärder enligt internationell rätt avses sannolikt åtminstone möjligheten i artikel 60 i Wien-konventionen om traktaträtten (FördrS 33/1980) att vid avtalsbrott avbryta tillämpningen av avtalet helt eller delvis.

Artiklarna 44 och 45 innehåller bestämmelser om förhandlings- och sanktionsförfarandet. Enligt detta får en part till följd av brott mot avtalets väsentliga delar avbryta tillämpningen av avtalet eller ett annat avtal som hör till samma gemensamma institutionella ram. Frihandelsavtalet mellan EU och Republiken Korea hör till samma institutionella helhet som ramavtalet. Förfarandet gör det möjligt att vid försummelser av åtgärder som gäller massförstörelsevapen eller respekten för de mänskliga rättigheterna använda sanktioner som till exempel avbrytande av viktiga handelsförmåner eller andra ekonomiska förmåner som ingår i frihandelsavtalet. Detta kan också gälla situationer som gäller tredjeländ där en part försummar åtgärder på området massförstörelsevapen eller respekt för de mänskliga rättigheterna.

Med undantag för särskilt brådskande fall ska en part innan den vidtar de ovan nämnda åtgärderna lägga fram all nödvändig information för gemensamma kommittén för att denna ska kunna pröva ärendet. Enligt artikel 45.4 ska åtgärder som vidtas i särskilt brådskande fall omedelbart anmälas till den andra parten. I punkt 4 bestäms dessutom om samråd som i de nämnda brådskande fallen ska hållas och om när de nämnda åtgärderna får inledas.

I samband med att parterna förband sig till avtalet avgav de en gemensam tolkningsförklaring om artiklarna 45 och 46. Enligt förklaringen avser uttrycket ”lämpliga åtgärder” i artikel 45.3 åtgärder som står i proportion till underlåtenheten att fullgöra skyldigheterna enligt avtalet. I första hand bör man välja åtgärder som innebär minst skada för avtalens funktion. Åtgärderna får också vidtas med avseende på ett särskilt avtal som faller under den gemensamma institutionella ramen. Enligt förklaringen avser uttrycket ”särskilt brådskande fall” i artikel 45.4 en väsentlig överträdelse av avtalet som någon av parterna begått och som anses ha inträffat om avtalet frångås i strid med de allmänna be-

stämmelserna i internationell rätt, eller en särskilt allvarlig och väsentlig kränkning av avtalets grundsatser.

Artikel 46. Skiljeförfarande. Parterna är överens om skiljeförfarandet och om sammansättningen och tillsättandet av en skiljepanel i händelse av tvist. Enligt punkt 2 i artikeln är varje part skyldig att vidta de åtgärder som krävs för att genomföra skiljemännens beslut. Enligt den förklaring som det redogörs för under artikel 45 ovan ska, om åtgärder enligt artikel 45 har vidtagits med avseende på ett särskilt avtal som faller under den gemensamma institutionella ramen, eventuella tvistlösningsmekanismer i det särskilda avtalet tillämpas på verkställigheten av skiljepanelens beslut i sådana fall där skiljemännen avgör att de berörda åtgärderna inte var motiverade eller proportionella.

AVDELNING X: SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 47. Definition. Fastställs att man i avtalet med ”parterna” avser Europeiska unionen eller dess medlemsstater eller Europeiska unionen och dess medlemsstater, i enlighet med deras respektive befogenheter, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan.

Artikel 48. Nationell säkerhet och utlämnande av information. Meddelas att avtalet inte förutsätter att någon av parterna ska lämna ut sådan information som parten inte anser det vara förenligt med dess väsentliga säkerhetsintressen att lämna ut.

Artikel 49. Ikraftträdande, varaktighet och uppsägning. Parterna är överens om att avtalet träder i kraft den första dagen i den första månaden efter den dag då parterna till varandra anmält att de förfaranden som är nödvändiga för detta har avslutats. Avtalet tillämpas provisoriskt i avvaktan på att det träder i kraft. Den provisoriska tillämpningen börjar den första dagen i den första månaden efter den dag då parterna till varandra anmält att de förfaranden som är nödvändiga för detta har avslutats. Vardera parten får säga upp avtalet genom skriftlig anmälan till den andra parten. Uppsägningen får verkan sex månader efter en sådan anmälan.

Artikel 50. Anmälningar. Parterna är överens om att anmälningar i enlighet med artikel

49 ska göras till generalsekretariatet vid Europeiska unionens råd respektive Republiken Koreas utrikes- och handelsministerium.

Artikel 51. Förklaringar och bilagor. Det fastställs att förklaringarna och bilagorna till avtalet utgör en integrerad del av avtalet.

Artikel 52. Territoriell tillämpning. Det fastställs att avtalet ska tillämpas, å ena sidan, på de territorier där fördraget om Europeiska unionen är tillämpligt och i enlighet med de villkor som fastställs i fördraget och, å andra sidan, på Republiken Koreas territorium.

Artikel 53. Giltiga texter. De giltiga språken anges, dvs. samtliga språk i EU:s medlemsstater och koreanska språket.

2 Lagförslag

2.1 Lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ramavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan

1 §. Bestämmelsen i denna paragraf sätter i kraft de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen. Bestämmelserna som hör till området för lagstiftningen beskrivs nedan i avsnittet om behovet av riksdagens samtycke.

2 §. Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som avtalet träder i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom en förordning av statsrådet. I Finland föreskrivs det i 95 § 1 mom. i grundlagen om sättande i kraft av de bestämmelser i ett fördrag som inte hör till området för lagstiftningen. Enligt denna grundlagsbestämmelse ska bestämmelser som inte hör till området för lagstiftningen sättas i kraft genom förordning. I det fallet följer av 80 § i grundlagen att förordningen ska utfärdas av statsrådet, om det inte särskilt har angetts vem som ska utfärda den. I enlighet med detta har fullmakten att utfärda förordningen anvisats statsrådet.

2.2 Lagen om provisorisk tillämpning av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ramavtalet mellan Europeiska unionen och dess

medlemsstater å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan

1 §. Paragrafen gör det möjligt att provisoriskt tillämpa de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet innan avtalet har trätt i kraft internationellt. Bestämmelserna om provisorisk tillämpning finns i artikel 49.2 i avtalet där det konstateras att avtalet tillämpas provisoriskt fram till dess att avtalet träder i kraft.

2 §. Enligt paragrafen bestäms ikraftträdandet av lagen genom en förordning av statsrådet. Förordningen utfärdas så snart som möjligt efter det att Finland i enlighet med slutbestämmelserna i avtalet har meddelat att avtalet godkänts. Lagen är i kraft fram till den dag då lagen om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen träder i kraft. Lagen gäller sålunda endast tills den egentliga lagen om sättande i kraft av avtalet träder i kraft. Det finns sålunda inte något behov av att stifta en särskild lag om upphävande.

3 Ikraftträdande

Parterna ska godkänna avtalet i enlighet med sina respektive förfaranden. Avtalet träder i kraft den första dagen i den första månaden efter den dag då parterna till generalsekreteraren för Europeiska unionens råd har anmält att de förfaranden som är nödvändiga för detta har avslutats. Avtalet tillämpas provisoriskt fram till det att avtalet träder i kraft. Den provisoriska tillämpningen börjar den första dagen i den första månaden efter den dag då parterna till varandra anmält att de förfaranden som är nödvändiga för detta har avslutats. Unionen har tillämpat avtalet provisoriskt i enlighet med artikel 49.2 från och med den 1 juli 2011. Eftersom avtalet innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen kan Finland inleda den provisoriska tillämpningen först efter det att riksdagen har godkänt avtalet.

När avtalet träder i kraft ersätter det 1996 års avtal mellan EG och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan, om handel och samarbete.

Det föreslås att lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för

lagstiftningen i ramavtalet ska träda i kraft samtidigt som avtalet träder i kraft, vid en tidpunkt som fastställs i en förordning av statsrådet.

Avtalet innehåller bestämmelser om vissa samarbetsområden som enligt 18 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) hör till Ålands behörighet. Bestämmelser som hör till Ålands behörighet ingår åtminstone i artikel 18 om transport, artikel 19 om sjötransportpolitik, artikel 21 om hälsa, artikel 22 om sysselsättning och sociala frågor, artikel 23 om miljö- och naturresurser, artikel 25 om jordbruk, landsbygdsutveckling och skogsbruk, artikel 26 om hav och fiske, artikel 28 om kultur, information, kommunikation och audiovisuella och andra medier och i artikel 29 om utbildning. Bestämmelser som hör till medlemsstaternas behörighet ingår i de ovan nämnda artiklarna 21, 23, 28 och 29. För att avtalet ska kunna sättas i kraft i Åland krävs sålunda godkännande av Ålands landsting.

Dessutom ingår det i artikel 19 om sjötransportpolitik bestämmelser som i huvudsak hör till EU:s och rikets behörighet om handelssjöfart samt om etableringsvillkor för skeppsmäklarverksamhet som inte är mindre gynnsamma än de som gäller för partens egna företag. Detta kan anses betyda att Republiken Koreas företag således får samma bemötande som företag grundade på EU:s område eller i riket skulle få på Åland. I ramavtalets 52 artikel bestäms också att avtalet ska tillämpas, å ena sidan, på de territorier där fördraget om Europeiska unionen är tillämpligt och i enlighet med de villkor som fastställs i fördraget och, å andra sidan, på Republiken Koreas territorium. Med andra ord är bestämmelserna protokoll nummer 2 om Åland som fogats till Finlands anslutningsfördrag till EU tillämpliga. Dessutom bestäms i ramavtalets 19.5 artikel att frågan om skeppsmäklares verksamhet i Europeiska unionen och i Republiken Korea ska vid behov bli föremål för särskilda avtal. Dylika bestämmelser har inkluderats i frihandelsavtalet som ingåtts i oktober 2010 mellan EU och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan. I frihandelsavtalet har ett uttryckligt undantag gällande Åland upptagits i bindningslistan.

4 Behovet av riksdagens samtycke och behandlingsordning

4.1 Behovet av riksdagens samtycke

Behörighetsfördelningen mellan Europeiska unionen och medlemsstaterna

Ramavtalet mellan EU och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan, är till karaktären ett så kallat blandat avtal. Bestämmelserna i avtalet hör dels till medlemsstaternas exklusiva behörighet, dels till unionens exklusiva behörighet eller till unionens och dess medlemsstaters delade behörighet. Enligt etablerad praxis godkänner riksdagen sådana avtal endast till den del de hör till Finlands behörighet (t.ex. GrUU 6/2001 rd, GrUU 31/2001 rd, GrUU 16/2004 rd och GrUU 24/2004 rd). Behörighetsfördelningen i det föreliggande avtalet är inte entydig eftersom det är fråga om ett tredjestatsavtal som EU och dess medlemsstater har ingått och där skyldigheterna enligt avtalet avser ett samarbete som gäller såväl EU som dess medlemsstater. Bestämmelserna i avtalet anger inte heller någon behörighetsfördelning.

Artikel 1 i avtalet som gäller bl.a. de mänskliga rättigheterna och de demokratiska principerna som grundval för samarbetet och vissa bestämmelser i avdelning II om politisk dialog måste anses höra till medlemsstaternas behörighet. Bland annat är bestämmelserna om terrorismbekämpning, handeldvapen och lätta vapen samt om de mest allvarliga brotten som angår det internationella samfundet bestämmelser av denna typ. Bestämmelserna om icke-spridning av massförstörelsevapen i artikel 4 hör också till medlemsstaternas behörighet till den del det inte är fråga om regelverket för exportkontroll som hör till unionens behörighet och som det hänvisas till i punkt 3.b.

Bestämmelserna i avtalets artikel 19 om sjötransportpolitik innehåller regler som delvis hör till medlemsstaternas behörighet. Hit hör bl.a. lagen angående rättighet att idka näring (122/1919) och lagen om privata allmänna hamnar (1156/1994). Artikeln förutsätter dock inte någon ändring av lagstiftningen.

Medlemsstaterna har också behörighet i migrationsfrågor (artikel 33) till den del som gäller återsändande och återtagande av personer och medlemsstaternas skyldighet att utfärda lämpliga identitetshandlingar för detta (artikel 33.2) Medlemsstaterna har också behörighet i fråga om deras rätt att ingå avtal om återtagande med Republiken Korea (artikel 33.3).

Bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen krävs riksdagens godkännande för bl.a. sådana fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis avser riksdagens grundlagsfästa befogenhet alla de bestämmelser i internationella förpliktelser som i materiellt hänseende hör till området för lagstiftningen. Bestämmelserna i avtalet ska anses höra till området för lagstiftningen, 1) om de gäller utövande eller begränsning av någon grundläggande fri- eller rättighet som är skyddad i grundlagen, 2) om de i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter och skyldigheter, 3) om den sak de gäller enligt grundlagen ska föreskrivas i lag, 4) om det finns lagbestämmelser om den sak de gäller, eller 5) om det enligt rådande uppfattning i Finland ska lagstiftas om saken. Frågan påverkas inte av om en bestämmelse strider mot eller överensstämmer med en lagbestämmelse i Finland (GrUU 11, 12 och 45/2000 rd).

I artikel 1.1 i avtalet konstateras det att rättsstatsprincipen och respekten för de demokratiska principerna och de mänskliga rättigheterna, sådana de har befästs i Förenta nationernas allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna och andra relevanta internationella instrument som rör mänskliga rättigheter, utgör en av avtalets grundsatser. Grundlagsutskottet har ansett (GrUU 45/2000 rd, GrUU 31/2001 rd) att generella och manifestbetonade bestämmelser, där parterna bekräftar sina åtaganden att respektera de mänskliga rättigheterna, inte påverkar innehållet i Finlands internationella förpliktelser eller förpliktelsernas omfattning när det

gäller de mänskliga rättigheterna. Grundlagsutskottet har dock ansett att bestämmelser av detta slag jämfört med tidigare får en bindande verkan av en ny typ i och med samråds- och sanktionsförfarandet i avtalet, och därför ska avtalets bestämmelser om mänskliga rättigheter anses höra till området för lagstiftningen (se GrUU 31/2001 rd).

I artikel 96 om samråds- och sanktionsförfarandet i det avtal som grundlagsutskottet behandlade i det sistnämnda utlåtandet nämndes uttryckligen att avbrytande av tillämpningen av avtalet ska ses som en sista utväg att ta till och att det kan användas när den ena parten har brutit mot avtalsbestämmelsen om mänskliga rättigheter eller bestämmelsen om demokratiska principer och rättsstatsprincipen, vilka har definierats som väsentliga delar av avtalet. I artikel 45 om genomförandebestämmelser i det föreliggande avtalet nämns avbrytande av tillämpningen av avtalet inte direkt som en åtgärd att vidta när en avtalspart väsentligen bryter mot avtalet. Avtalsbestämmelsen om lösande av meningsskiljaktigheter som ingår i nämnda i artikel 45 är därmed svagare formulerad än bestämmelsen om samråds- och sanktionsmekanismen som grundlagsutskottet avsåg i sitt utlåtande.

Enligt regeringens uppfattning tillåter dock artikel 45 i det föreliggande avtalet att tillämpningen av avtalet avbryts helt eller delvis på grund av traktatbrott så som avses i artikel 60 i Wienkonventionen om traktaträtten (FördrS 33/1980). Vidare bör beaktas att det i parternas gemensamma tolkningsförklaring, som gäller artiklarna 45 och 46 i avtalet, konstateras att ett väsentligt avtalsbrott avser överträdelse av de bestämmelser i avtalet som har definierats som avtalets grundsatser. Följaktligen anser regeringen att tillämpning av bestämmelserna i artikel 45 kan leda till att artikel 1.1, som har definierats som en av avtalets grundsatser, får den nya typen av bindande verkan som grundlagsutskottet avser i sitt utlåtande (se GrUU 31/2001 rd) och följaktligen bör avtalets bestämmelser om mänskliga rättigheter anses höra till området för lagstiftningen.

Artikel 4.2 om icke-spridning av massförstörelsevapen har också definierats som en av avtalets grundsatser. Brott mot denna avtals-

bestämmelse gäller brott mot en väsentlig del av avtalet som gör det möjligt att ta i bruk samråds- och sanktionsförfarandet enligt artikel 45. I ljuset av motiveringen i det föregående stycket kan sålunda bestämmelsen anses ha sådan bindande verkan som avses i GrUU 31/2001 rd och därför bör den anses höra till området för lagstiftningen.

Enligt artikel 4.3 b ska parterna dessutom upprätta ett effektivt system med nationella exportkontroller, inbegripet omfattande effektiva påföljder vid försummelser av exportkontrollerna. Enligt 80 § i grundlagen ska bestämmelser om individens rättigheter och skyldigheter utfärdas genom lag. Enligt 8 § i grundlagen ska en straffbar handling och straffet fastställas i lag. Detta innebär att avtalsbestämmelsen i fråga som ålägger parterna att upprätta ett effektivt system med nationella exportkontroller hör till området för lagstiftningen. Avtalsbestämmelsen förutsätter dock inga nationella lagstiftningsåtgärder. Exportkontrollen är också reglerad i nationella lagar, i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning (562/1996) och i lagen om export av försvarsmateriel (282/2012).

Artikel 19 om sjötransportpolitik innehåller en del bestämmelser som hör till medlemsstaternas behörighet. Hit hör bl.a. lagen angående rättighet att idka näring (122/1919) och lagen om privata allmänna hamnar (1156/1994). Artikeln förutsätter dock inte någon ändring av lagstiftningen.

Medlemsstaterna har också behörighet på områdena för hälsa, skogsbruk, kultur och utbildning, som bestäms om i ramavtalets 21, 23, 28 och 29 artiklar.

I artikel 33 om migration hör punkt 2 till området för lagstiftningen. I artikel 33.2 fastställs parternas skyldighet att återta de medborgare som olovligen uppehåller sig på den andra partens territorium. Dessutom finns en bestämmelse om parternas skyldighet att försäkra sina medborgare med lämpliga identitets-

handlingar för återtagandet. Enligt 9 § 3 mom. i grundlagen får finska medborgare inte hindras att resa in i landet och enligt 9 § 4 mom. i grundlagen regleras rätten för utlänningar att resa in i Finland och att vistas i landet genom lag och en utlänning får inte utvisas, utlämnas eller återsändas, om han eller hon till följd härav riskerar dödsstraff, tortyr eller någon annan behandling som kränker människovärdet. Bestämmelser om utfärdandet av dokument för styrkande av rätten att resa ingår i passlagen (671/2006) och om hur identitetskort beviljas i lagen om identitetskort (829/1999). Punkt 2 innehåller sålunda bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. De nämnda punkterna förutsätter inte några ändringar av lagstiftningen. De övriga bestämmelserna i avtalet är främst allmänt hållna samarbetsförpliktelser som enligt vedertagen praxis inte anses inverka på innehållet eller omfattningen av Finlands internationella skyldigheter.

4.2 Behandlingsordning

Avtalet innehåller inte bestämmelser som gäller grundlagen på det sätt som avses i 94 § 2 mom. eller 95 § 2 mom. i grundlagen. Enligt regeringens uppfattning kan avtalet godkännas med enkel majoritet och förslaget till lag om sättande i kraft av avtalet behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås att

riksdagen godkänner det i Bryssel den 10 maj 2010 ingångna ramavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan, till den del det hör till Finlands behörighet.

Eftersom avtalet innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen föreläggs riksdagen samtidigt följande lagförslag:

*Lagförslag***1.****Lag**

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ramavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det i Bryssel den 10 maj 2010 ingångna ramavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan, gäller

som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §
Om sättande i kraft av de övriga bestämmelserna i avtalet och om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

2.

Lag**om provisorisk tillämpning av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ramavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ramavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan, som ingicks i Bryssel den 10 maj 2010, tillämpas provisoriskt innan avtalet träder i kraft internationellt.

2 §

Om provisorisk tillämpning av de övriga bestämmelserna i avtalet och om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet. Denna lag är i kraft till den dag då lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ramavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan (/), träder i kraft.

Helsingfors den 24 oktober 2013

Statsministerns ställföreträdare, finansminister

JUTTA URPILAINEN

Undervisningsminister *Krista Kiuru*

Ramavtal

RAMAVTAL
MELLAN EUROPEISKA UNIONEN OCH DESS MEDLEMSSTATER, Å ENA SIDAN,
OCH REPUBLIKEN KOREA, Å ANDRA SIDAN

EUROPEISKA UNIONEN, nedan kallad unionen,
och

KONUNGARIKET BELGIEN,

REPUBLIKEN BULGARIEN,

REPUBLIKEN TJECKIEN,

KONUNGARIKET DANMARK,

FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,

REPUBLIKEN ESTLAND,

IRLAND,

REPUBLIKEN GREKLAND,

KONUNGARIKET SPANIEN,

REPUBLIKEN FRANKRIKE,

REPUBLIKEN ITALIEN,

REPUBLIKEN CYPERN,

REPUBLIKEN LETTLAND,

REPUBLIKEN LITAUEN,

STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,

REPUBLIKEN UNGERN,

MALTA,

KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,

REPUBLIKEN ÖSTERRIKE,

REPUBLIKEN POLEN,

REPUBLIKEN PORTUGAL,

RUMÄNIEN,

REPUBLIKEN SLOVENIEN,

REPUBLIKEN SLOVAKIEN,

REPUBLIKEN FINLAND,

KONUNGARIKET SVERIGE,

FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRITANNIEN OCH NORDIRLAND,

fördragsslutande parter i fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, nedan kallade medlemsstaterna,

å ena sidan, och

REPUBLIKEN KOREA,

å andra sidan, nedan gemensamt kallade parterna,

SOM BEAKTAR de traditionella vänskapsband och de historiska, politiska och ekonomiska band som förenar dem,

SOM ERINRAR OM ramavtalet om handel och samarbete mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan, som undertecknades i Luxemburg den 28 oktober 1996 och trädde i kraft den 1 april 2001,

SOM BEAKTAR den ökande takten i den process genom vilken Europeiska unionen skaffar sig en egen identitet i utrikespolitiken och på området säkerhet och rättvisa,

SOM ÄR MEDVETNA OM att Republiken Korea tar på sig allt fler uppgifter och allt större ansvar i det internationella samfundet,

SOM BETONAR den vittomspännande karaktär som förbindelserna mellan parterna har och vikten av kontinuerliga ansträngningar för att bibehålla samstämmigheten totalt sett,

SOM BEKRÄFTAR sin önskan att upprätthålla och vidareutveckla en regelbunden politisk dialog mellan parterna, grundad på gemensamma värderingar och strävanden,

SOM UTTRYCKER sin gemensamma vilja att föra upp förbindelserna mellan parterna på nivå för ett fördjupat partnerskap, bl.a. på det politiska, det ekonomiska och det sociala området och på kulturområdet,

SOM ÄR FAST BESLUTNA att i detta syfte befästa, fördjupa och diversifiera förbindelserna på områden av gemensamt intresse, på bilateral, regional och global nivå och på grundval av likställdhet, respekt för suveränitet, icke-diskriminering och ömsesidig nytta,

SOM BEKRÄFTAR den stora vikt som parterna fäster vid de demokratiska principerna, vid de mänskliga rättigheterna enligt den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och andra relevanta internationella människorättsinstrument samt vid rättsstatsprincipen och principen om god samhällsstyrning,

SOM BEKRÄFTAR att de är fast beslutna att bekämpa de mest allvarliga brotten som angår hela det internationella samfundet och att de är övertygade om att en effektiv lagföring av dessa brott måste säkras genom åtgärder på det nationella planet och ett förstärkt internationellt samarbete,

SOM BEAKTAR att terrorism är ett hot mot den globala säkerheten, som önskar intensifiera sin dialog och sitt samarbete i kampen mot terrorism i enlighet med de relevanta internationella instrumenten – särskilt FN:s säkerhetsråds resolution 1373 – och som bekräftar att respekten för de mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen utgör grunden för kampen mot terrorism,

SOM DELAR uppfattningen att spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen utgör ett allvarligt hot mot den internationella säkerheten, som är medvetna om det internationella samfundets engagemang för att bekämpa sådan spridning – vilket bland annat tagit sig uttryck i antagandet av relevanta internationella överenskommelser och resolutioner från FN:s säkerhetsråd, särskilt resolution 1540 – och som önskar förstärka dialogen och samarbetet mellan parterna på detta område,

SOM ÄR MEDVETNA OM behovet av ett närmare samarbete på området rättvisa, frihet och säkerhet,

SOM I DETTA SAMMANHANG ERINRAR OM att de bestämmelser i avtalet som faller inom ramen för avdelning V i tredje delen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt binder Förenade kungariket och Irland i deras egenskap av enskilda avtalsslutande parter, inte i deras egenskap av medlemmar av Europeiska unionen, till dess att Europeiska unionen underrättar Republiken Korea om att någon av staterna har blivit bunden i dessa frågor i egenskap av medlem av Europeiska unionen, i enlighet med det protokoll om Förenade kungarikets och Irlands ställning fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och som även erinrar om att detsamma gäller Danmark, i enlighet med det relevanta protokoll om Danmarks ställning fogat till de ovannämnda fördragen,

SOM TAR FASTA PÅ sin önskan att främja hållbar utveckling, i dess ekonomiska, sociala och miljörelaterade dimensioner,

SOM UTTRYCKER sitt engagemang för att trygga en hög miljöskyddsnivå och sin fasta försats att samarbeta för att bekämpa klimatförändringarna,

SOM ERINRAR OM sitt stöd för rättvis globalisering och för målen full, produktiv sysselsättning och anständigt arbete för alla,

SOM ÄR MEDVETNA OM att handels- och investeringsflödena mellan parterna har utvecklats på ett mycket positivt sätt på grundval av det globala, regelbaserade handelssystemet i Världshandelsorganisationens (WTO) regi,

SOM ÄR ANGELÄGNA OM att trygga villkoren för och främja en hållbar ökning och utveckling av handels- och investeringsflödena mellan parterna till ömsesidig nytta, bl.a. genom upprättande av ett frihandelsområde,

SOM ÄR ENSE OM behovet av kollektiva ansträngningar för att komma till rätta med globala problem såsom terrorism, de mest allvarliga brotten som angår hela det internationella samfundet, spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen, klimatförändringar, otrygghet i försörjningen med energi och andra resurser, fattigdom och den finansiella krisen,

SOM ÄR FAST BESLUTNA att stärka samarbetet på områden av gemensamt intresse, särskilt främjande av demokratiska principer och respekt för mänskliga rättigheter, bekämpning av spridning av massförstörelsevapen och av olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen, åtgärder mot de mest allvarliga brotten som angår hela det internationella samfundet, be-

kämpning av terrorism, samarbete i regionala och internationella organisationer, handel och investeringar, dialog om den ekonomiska politiken, företagssamarbete, skatte- och tullfrågor, konkurrenspolitik, informationssamhället, vetenskap och teknik, energifrågor, transportfrågor, sjötransportpolitik, konsumentpolitik, hälsofrågor, sysselsättning och sociala frågor, miljö och naturresurser, klimatförändringar, jordbruk, landsbygdsutveckling och skogsbruk, havs- och fiskefrågor, utvecklingsbistånd, kultur, information, kommunikation, audiovisuella och andra medier, utbildning, rättsstatsprincipen, rättsligt samarbete, skydd av personuppgifter, migration, bekämpning av narkotika, organiserad brottslighet, korruption, penningtvätt, terrorismfinansiering och it-brottslighet, samarbete på det rättsvårdande området, turism, det civila samhället, offentlig förvaltning samt statistik,

SOM BEAKTAR hur viktigt det är att främja direkt berörda personers och organs (särskilt ekonomiska aktörers och företagssammanslutningars) deltagande i samarbetet,

SOM ÄR MEDVETNA OM att det är önskvärt att stärka vardera partens roll och profil i den andra partens region och att främja direkta personkontakter mellan parterna,

HAR ENATS OM FÖLJANDE.

AVDELNING I

GRUNDVAL OCH TILLÄMPNINGS- OMRÅDE

Artikel 1

Grundval för samarbetet

1. Parterna bekräftar den vikt som de fäster vid de demokratiska principerna, de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna och rättsstatsprincipen. Respekten för de demokratiska principerna och för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna enligt den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och andra relevanta internationella människorättsinstrument – vilka återspeglar rättsstatsprincipen – ligger till grund för parternas inrikes- och utrikespolitik och utgör en av detta avtals grunderser.

2. Parterna bekräftar den vikt som de fäster vid Förenta nationernas stadga och sitt stöd för de gemensamma värderingar som kommer till uttryck i denna.

3. Parterna bekräftar sitt engagemang för att främja hållbar utveckling i alla dess dimensioner och ekonomisk tillväxt, för att bidra till uppnåendet av internationellt överenskomna utvecklingsmål och för att samar-

beta i syfte att möta globala utmaningar på miljöområdet, särskilt klimatförändringarna.

4. Parterna bekräftar, särskilt med beaktande av deras internationella skyldigheter, den vikt som de fäster vid principen om god samhällsstyrning och bekämpning av korruption.

5. Parterna betonar den vikt som de fäster vid den vittomspännande karaktär som de bilaterala förbindelserna mellan parterna har och vid bibehållande av samstämmigheten totalt sett i förbindelserna.

6. Parterna är överens om att föra upp förbindelserna dem emellan på nivån för ett fördjupat partnerskap och att förstärka samarbetsområdena på bilateral, regional och global nivå.

7. Genomförandet av detta avtal mellan parter som delar samma värderingar och respekterar samma principer ska därför grundas på principerna om dialog, ömsesidig respekt, jämlikt partnerskap, multilateralism, samförstånd och respekt för internationell rätt.

Artikel 2

Mål för samarbetet

1. Med sikte på att förstärka sitt samarbete förbinder sig parterna att intensifiera den politiska dialogen dem emellan och vidareut-

veckla de ekonomiska förbindelserna mellan parterna. Parternas bemödanden ska särskilt inriktas på att

a) komma överens om en framtidsvision för ett fördjupat partnerskap och utveckla gemensamma projekt för att förverkliga denna vision,

b) föra en regelbunden politisk dialog,

c) främja kollektiva ansträngningar i alla relevanta regionala och internationella forum för att komma till rätta med globala problem,

d) främja ekonomiskt samarbete – inbegripet vetenskapligt och tekniskt samarbete – mellan parterna på områden av gemensamt intresse i syfte att diversifiera handeln till ömsesidig nytta,

e) uppmuntra samarbete mellan företag genom att underlätta investeringar på ömse sidor och genom att främja större ömsesidig förståelse,

f) utöka det ömsesidiga deltagandet i de av parternas samarbetsprogram som står öppna för den andra parten,

g) på olika sätt stärka vardera partens roll och profil i den andra partens region, t.ex. med hjälp av kulturutbyten, informationsteknik och utbildning, och

h) främja direkta personkontakter och förståelse mellan parterna.

2. Parterna är överens om att med utgångspunkt i sitt etablerade partnerskap och sina gemensamma värderingar utveckla samarbetet och dialogen mellan parterna i alla frågor av gemensamt intresse. Parternas ansträngningar ska särskilt inriktas på att

a) förstärka den politiska dialogen och det politiska samarbetet, i synnerhet i fråga om de mänskliga rättigheterna, icke-spridning av massförstörelsevapen, handeldvapen och lätta vapen, de mest allvarliga brotten som angår hela det internationella samfundet samt terrorismbekämpning,

b) förstärka samarbetet på alla handels- och investeringsrelaterade områden av gemensamt intresse och trygga villkoren för en hållbar ökning av handels- och investeringsflödena mellan parterna till ömsesidig nytta,

c) förstärka samarbetet på området ekonomisk utveckling, i synnerhet i fråga om dialog om den ekonomiska politiken, företags-samarbete, skatte- och tullfrågor, konkurrenspolitik, informationssamhället, vetenskap

och teknik, energifrågor, transportfrågor, sjötransportpolitik och konsumentpolitik,

d) förstärka samarbetet på området hållbar utveckling, i synnerhet rörande hälsofrågor, sysselsättning och sociala frågor, miljö och naturresurser, klimatförändringar, jordbruk, landsbygdsutveckling och skogsbruk, havs- och fiskefrågor samt utvecklingsbistånd,

e) förstärka samarbetet på områdena kultur, information, kommunikation, audiovisuella och andra medier samt utbildning,

f) förstärka samarbetet på området rättvisa, frihet och säkerhet, i synnerhet i fråga om rättsstatsprincipen, rättsligt samarbete, skydd av personuppgifter, migration, bekämpning av narkotika, organiserad brottslighet, korruption, penningtvätt, terrorismfinansiering och it-brottslighet samt samarbete på det rättsvårdande området,

g) förstärka samarbetet på andra områden av gemensamt intresse, i synnerhet i fråga om turism, det civila samhället, offentlig förvaltning och statistik.

AVDELNING II

POLITISK DIALOG OCH POLITISKT SAMARBETE

Artikel 3

Politisk dialog

1. En regelbunden politisk dialog grundad på gemensamma värderingar och strävanden ska upprättas mellan Republiken Korea och Europeiska unionen. Dialogen ska föras i enlighet med de förfaranden som Republiken Korea och Europeiska unionen kommer överens om.

2. Den politiska dialogen ska syfta till att

a) betona parternas engagemang för demokrati och för respekt för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna,

b) främja fredliga lösningar på internationella och regionala konflikter och stärka Förenta nationerna och andra internationella organisationer,

c) intensifiera de politiska överläggningarna om frågor som rör internationell säkerhet, såsom vapenkontroll, nedrustning, icke-

spridning av massförstörelsevapen och internationell överföring av konventionella vapen,

d) överväga viktiga internationella frågor av gemensamt intresse och därvid intensifiera utbytet av relevant information såväl mellan parterna som inom internationella forum, och

e) intensifiera överläggningarna om frågor av särskilt intresse för länderna i Asien-Stillahavsregionen och Europa, för att främja fred, stabilitet och välbefinnande i de båda regionerna.

3. Dialogen mellan parterna ska föras genom kontakter, utbyten och överläggningar, särskilt i följande former:

a) Toppmöten för stats- och regeringscheferna, när parterna anser det nödvändigt.

b) Årliga överläggningar på ministernivå, enligt överenskommelse mellan parterna.

c) Genomgångar på högre tjänstemannanivå av viktiga utrikes- och inrikesändelser.

d) Sektorsdialoger om frågor av gemensamt intresse.

e) Delegationsutbyten mellan Europaparlamentet och Republiken Koreas nationalförsamling.

Artikel 4

Bekämpning av spridning av massförstörelsevapen

1. Parterna anser att spridning till statliga eller icke-statliga aktörer av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen utgör ett av de allvarligaste hoten mot internationell stabilitet och säkerhet.

2. Parterna är därför överens om att samarbeta för att bidra till att motverka spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen genom att i full utsträckning fullgöra sina respektive skyldigheter enligt rättsliga instrument om nedrustning och icke-spridning och andra relevanta instrument som parterna godkänt. Parterna är överens om att denna bestämmelse utgör en av detta avtals grundsatser.

3. Parterna är vidare överens om att samarbeta för att bidra till att motverka spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen

a) genom att vidta åtgärder för att, alltefter omständigheterna, underteckna, ratificera eller ansluta sig till alla andra relevanta internationella instrument och till fullo genomföra dessa, och

b) genom upprättande av ett effektivt system med nationella exportkontroller för att hindra spridning av massförstörelsevapen och därtill hörande varor och teknik, omfattande slutanvändarkontroller och lämpliga civil- och straffrättsliga påföljder vid överträdelser av exportkontrollerna.

4. Parterna är överens om att den politiska dialogen dem emellan ska beledsaga och befästa dessa satser.

Artikel 5

Handeldvapen och lätta vapen

1. Parterna är medvetna om att olaglig tillverkning, överföring och omsättning av handeldvapen och lätta vapen, inbegripet ammunition till sådana vapen, samt överdriven anhopning, bristfällig hantering, otillräckligt säker lagring och okontrollerad spridning av sådana vapen fortsätter att utgöra ett allvarligt hot mot freden och den internationella säkerheten.

2. De är överens om att fullgöra sina respektive skyldigheter att bekämpa den olagliga handeln med handeldvapen och lätta vapen, inbegripet ammunition till sådana vapen, inom ramen för internationella instrument såsom FN:s handlingsprogram för att förebygga, bekämpa och undanröja samtliga aspekter av olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen och det internationella instrumentet för att stater i tid och på ett tillförlitligt sätt ska kunna identifiera och spåra olagliga handeldvapen och lätta vapen samt sina skyldigheter enligt FN:s säkerhetsråds resolutioner.

3. Parterna förbinder sig att samarbeta och sörja för samordning, komplementaritet och synergi i sina ansträngningar att bekämpa den olagliga handeln med handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa på global, regional, subregional och nationell nivå.

*Artikel 6***De mest allvarliga brotten som angår hela det internationella samfundet**

1. Parterna bekräftar att de mest allvarliga brotten som angår hela det internationella samfundet inte får förbli ostraffade och att en effektiv lagföring av dessa brott måste säkras genom åtgärder på det nationella planet och ett förstärkt internationellt samarbete, där så är lämpligt även i Internationella brottmålsdomstolen. Parterna är överens om att till fullo försvara Romstadgans för Internationella brottmålsdomstolen och därtill hörande instruments universalitet och integritet.

2. Parterna är ense om att en dialog dem emellan om dessa frågor skulle vara till nytta.

*Artikel 7***Terrorismbekämpning**

1. Parterna bekräftar den vikt som de fäster vid kampen mot terrorism och är överens om att i överensstämmelse med de tillämpliga internationella konventionerna – inbegripet internationell humanitär rätt, internationell människorättslagstiftning och internationell flyktingrätt – och med sina respektive lagar och andra författningar samt med beaktande av FN:s globala strategi för terrorismbekämpning i generalförsamlingens resolution 60/288 av den 8 september 2006 samarbeta för att förebygga och undertrycka terroristhandlingar.

2. Parterna ska göra detta särskilt

a) inom ramen för genomförandet av resolutioner från FN:s säkerhetsråd och fullgörandet av deras respektive skyldigheter enligt andra relevanta internationella konventioner och instrument,

b) genom utbyte av information om terroristgrupper och deras stödnätverk i enlighet med internationell och nationell rätt,

c) genom åsiktsutbyten om olika sätt att bekämpa terrorism, bl.a. med hjälp av teknik och utbildning, och genom utbyte av erfarenheter i fråga om förebyggande av terrorism,

d) genom att samarbeta för att fördjupa det internationella samförståndet om bekämpning av terrorism samt eventuellt om den

rättsliga definitionen av terroristhandlingar och i synnerhet genom att arbeta för en överenskommelse om en över gripande konvention om internationell terrorism, och

e) genom utbyte av bästa praxis i fråga om skydd för de mänskliga rättigheterna i kampen mot terrorism.

AVDELNING III

SAMARBETE I REGIONALA OCH INTERNATIONELLA ORGANISATIONER*Artikel 8***Samarbete i regionala och internationella organisationer**

Parterna förbinder sig att samarbeta och utbyta synpunkter i regionala och internationella forum såsom Förenta nationerna, Internationella arbetsorganisationen (ILO), Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD), WTO, Asien–Europamötet (Asem) och Aseans regionala forum (ARF).

AVDELNING IV

SAMARBETE PÅ OMRÅDET EKONOMISK*Artikel 9***Handel och investeringar**

1. Parterna förbinder sig att samarbeta för att trygga villkoren för och främja en hållbar ökning och utveckling av handels- och investeringsflödena mellan parterna till ömsesidig nytta. Parterna ska engagera sig i en dialog och förstärka sitt samarbete på alla handels- och investeringsrelaterade områden av gemensamt intresse i syfte att främja hållbara handels- och investeringsflöden, förebygga och undanröja handels- och investeringshinder och föra det multilaterala handelssystemet framåt.

2. För detta ändamål ska parterna ge verkan åt sitt samarbete på området handel och investeringar genom ett avtal om upprättande av

ett frihandelsområde. Det avtalet ska utgöra ett särskilt avtal i enlighet med artikel 43 vilket ger verkan åt handelsbestämmelserna i det här avtalet.

3. Parterna ska hålla varandra underrättade och utbyta synpunkter om utvecklingen av den bilaterala och internationella handeln och de bilaterala och internationella investeringarna och om därmed sammanhängande policyer och frågor.

Artikel 10

Dialog om den ekonomiska politiken

1. Parterna är överens om att intensifiera dialogen mellan parternas myndigheter om makroekonomisk politik och makroekonomiska trender och om att främja utbyte av information och erfarenheter på dessa områden.

2. De är överens om att intensifiera dialogen och samarbetet i syfte att förbättra redovisnings-, revisions-, tillsyns- och regleringsystemen i banksektorn och försäkringssektorn och i andra delar av den finansiella sektorn.

Artikel 11

Företagssamarbete

1. Parterna är överens om att med beaktande av sin ekonomiska politik och sina ekonomiska mål främja det industripolitiska samarbetet på alla områden som bedöms lämpliga, särskilt i syfte att förbättra små och medelstora företags konkurrenskraft och bl.a. genom att

a) utbyta information och erfarenheter om olika sätt att skapa ramvillkor som gör det möjligt för små och medelstora företag att förbättra sin konkurrenskraft och om olika förfaranden som har att göra med skapandet av små och medelstora företag,

b) främja kontakter mellan ekonomiska aktörer, uppmuntra gemensamma investeringar och upprätta samriskföretag och informationsnätverk, i synnerhet inom ramen för befintliga program,

c) underlätta tillgången till finansiering och marknadsföring, tillhandahålla information och stimulera innovation,

d) underlätta sådan verksamhet som etableras av små och medelstora företag från ömse sidor, och

e) främja företags sociala ansvar och deras ansvarsskyldighet samt uppmuntra ansvarfullt handlande från företagens sida och hållbar konsumtion och produktion.

2. Parterna ska underlätta sådan samarbetsverksamhet som etableras av den privata sektorn från ömse sidor.

Artikel 12

Beskattning

För att stärka och utveckla ekonomin och samtidigt ta hänsyn till behovet av att utarbeta ett lämpligt regelverk erkänner parterna principerna om öppenhet, utbyte av information och sund skattekonkurrens och förbinder sig att genomföra dessa principer på skatteområdet. I överensstämmelse med sina respektive befogenheter kommer parterna därför att förbättra det internationella samarbetet på skatteområdet, underlätta rättmätig skatteuppbörd och utarbeta åtgärder för att effektivt genomföra ovannämnda principer.

Artikel 13

Tullar

Parterna ska samarbeta på tullområdet, på bilateral och multilateral nivå. De ska i detta syfte särskilt utbyta erfarenheter och undersöka möjligheterna att förenkla förfarandena, öka öppenheten och utveckla samarbetet. De ska även eftersträva samsyn och gemensamma åtgärder i de relevanta internationella strukturerna.

Artikel 14

Konkurrenspolitik

1. Parterna ska främja sund konkurrens i ekonomisk verksamhet genom att till fullo upprätthålla sin konkurrenslagstiftning.

2. De förbinder sig att med sikte på att uppnå målet i punkt 1 i denna artikel och i överensstämmelse med avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Republiken Koreas regering om samarbete i fråga om konkurrensbegränsande verksamhet samarbeta

a) genom att ta fasta på konkurrenslagstiftningens och konkurrensmyndigheternas betydelse och sträva efter att proaktivt upprätthålla lagstiftningen för att skapa ett klimat för sund konkurrens,

b) genom att utbyta information och förstärka samarbetet mellan konkurrensmyndigheterna.

Artikel 15

Informationssamhället

1. Parterna är medvetna om att informations- och kommunikationsteknik är ett centralt inslag i det moderna livet och av vital betydelse för ekonomisk och social utveckling och är överens om att utbyta synpunkter om sin politik på detta område.

2. Samarbetet på detta område ska bland annat inriktas på följande:

a) Åsiktsutbyte om de olika aspekterna av informationssamhället, i synnerhet om politiken för elektronisk kommunikation och reglering av sådan kommunikation, bl.a. vad gäller samhällsomfattande tjänster, utfärdande av licenser och allmänna tillstånd, integritetsskydd och skydd av personuppgifter samt tillsynsmyndigheternas oberoende och effektivitet.

b) Sammanlänkning av och interoperabilitet hos forskningsnät och forskningstjänster, även i ett regionalt sammanhang.

c) Standardisering och spridning av ny informations- och kommunikationsteknik.

d) Främjande av forskningssamarbete mellan parterna på området informations- och kommunikationsteknik.

e) Säkerhetsfrågor och säkerhetsaspekter rörande informations- och kommunikationsteknik, bl.a. utveckling av onlinesäkerheten och bekämpning av it-brottslighet och missbruk av informationsteknik och alla typer av elektroniska medier.

3. Parterna ska uppmuntra samarbete mellan företag.

Artikel 16

Vetenskap och teknik

Parterna ska uppmuntra, utveckla och underlätta samarbetsverksamheter inom vetenskap och teknik för fredliga ändamål, i enlighet med avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Republiken Koreas regering om vetenskapligt och tekniskt samarbete.

Artikel 17

Energi

1. Parterna är medvetna om energisektorns betydelse för ekonomisk och social utveckling och ska bemöda sig om att inom ramen för sina respektive befogenheter förstärka samarbetet på energiområdet med sikte på att

a) diversifiera energiförsörjningen i syfte att förbättra energitryggheten, genom att utveckla nya, hållbara, innovativa och förnybara energiformer såsom biobränslen, bi massa, vind- och solenergi och vattenkraft,

b) understödja utarbetande av strategier för att göra förnybar energi mer konkurrenskraftig,

c) med hjälp av insatser på såväl utbudssidan som efterfrågesidan uppnå en rationell användning av energi, genom att främja energieffektivitet i produktion, transport, distribution och slutanvändning av energi,

d) främja överföring av teknik för hållbar energiproduktion och energieffektivitet,

e) främja kapacitetsuppbyggnad och underlätta investeringar i energisektorn, med beaktande av principerna om öppenhet, icke-diskriminering och marknadskompatibilitet,

f) främja konkurrens på energimarknaden, och

g) utbyta synpunkter om utvecklingen på de globala energimarknaderna och om konsekvenserna för utvecklingsländerna av denna utveckling.

2. Parterna ska för dessa ändamål verka för att särskilt inom ramen för de befintliga regionala och internationella strukturerna främja följande samarbetsverksamheter:

a) Samarbete vid uppläggnings av energipolitiken och utbyte av information som är relevant för energipolitiken.

b) Utbyte av information om läget och utvecklingen på energimarknaden, i energiindustrin och inom energitekniken.

c) Utförande av gemensamma studier och gemensam forskning.

d) Utvidgning av handeln och investeringarna i energisektorn.

Artikel 18

Transport

1. Parterna ska bemöda sig om att samarbeta inom alla relevanta områden av transportpolitiken – även i fråga om integrerad transportpolitik – i syfte att förbättra person- och godstransporterna, främja sjö- och flygsäkerheten, sjöfarts- och luftfartsskyddet och miljöskyddet samt öka effektiviteten i parternas transportsystem.

2. Samarbetet mellan parterna inom transportpolitiken ska syfta till att främja följande:

a) Informationsutbyte om parternas transportpolitik och transportförfaranden, särskilt beträffande stads- och landsbygdstransport, transport på inre vattenvägar och luft- och sjötransport och även i fråga om logistik, sammanlänkning av och interoperabilitet hos multimodala transportnät samt förvaltning av vägar, järnvägar, hamnar och flygplatser.

b) Dialog och gemensamma åtgärder på lufttransportområdet i frågor av gemensamt intresse, inbegripet avtalet om vissa luftfartsaspekter, undersökning av möjligheterna att vidareutveckla förbindelserna samt tekniskt samarbete och regleringssamarbete på områden såsom flygsäkerhet, luftfartsskydd, miljö, flygledningstjänst, tillämpning av konkurrenslagstiftningen och ekonomisk reglering av lufttransportindustrin, i syfte att understödja konvergens i regelhänseende och undanröjande av hinder för affärsverksamhet. På grundval av detta ska parterna diskutera ett mer omfattande samarbete på området civil luftfart.

c) Minskning av utsläppen av växthusgaser i transportsektorn.

d) Samarbete inom internationella transportforum.

e) Tillämpning av säkerhets- och skyddsnormerna och normerna för förhindrande av förorening – särskilt i fråga om sjö- och lufttransport – i överensstämmelse med de relevanta, på parterna tillämpliga internationella konventionerna samt samarbete inom de relevanta internationella forumen i syfte att trygga bättre efterlevnad av de internationella reglerna.

3. I fråga om civil global satellitnavigering ska parterna samarbeta i överensstämmelse med samarbetsavtalet om ett civilt globalt system för satellitnavigering (Global Navigation Satellite System – GNSS) mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan.

Artikel 19

Sjötransportpolitik

1. Parterna förbinder sig att i enlighet med bestämmelserna i denna artikel röra sig i riktning mot målet oinskränkt tillträde till den internationella sjöfartsmarknaden och sjöfart baserad på sund konkurrens på affärsmässig grund.

2. Med sikte på att uppnå målet i punkt 1 ska parterna

a) inte införa bestämmelser om lastdelning i framtida bilaterala avtal med tredjeländer om sjöfartstjänster – inbegripet sjöfart med torra och flytande bulkvaror samt linjesjöfart – och inte återropa lastdelningsbestämmelser om sådana finns i tidigare bilaterala avtal,

b) efter ikraftträdandet av det här avtalet avstå från att genomföra administrativa och tekniska åtgärder och lagstiftningsåtgärder som skulle kunna leda till diskriminering mellan deras egna medborgare eller företag och den andra partens medborgare eller företag i tillhandahållandet av tjänster i internationell sjöfart,

c) ge fartyg som kontrolleras av den andra partens medborgare eller företag en behandling som inte är mindre gynnsam än den som ges partens egna fartyg, vad beträffar tillträde till hamnar som är öppna för internationell sjöfart, användning av hamnarnas infrastruktur och därmed förbundna tjänster, avgifter och kostnader, tullfaciliteter och tilldelning

av kajplatser samt faciliteter för lastning och lossning,

d) tillåta rederier från den andra parten att bedriva skeppsmäklarverksamhet på dess territorium på etablerings- och driftsvillkor som inte är mindre gynnsamma än de som gäller för partens egna företag eller, om dessa är bättre, de som gäller för dotterbolag eller filialer till företag från ett tredjeland.

3. Vid tillämpningen av denna artikel ska tillträde till den internationella sjöfartsmarknaden omfatta bl.a. rätten för tillhandahållare av internationella sjöfartstjänster från vardera parten att arrangera dörr till dörr-transporttjänster omfattande en sjöetapp och att i detta syfte direkt ingå avtal med lokala tillhandahållare av andra transportsätt än sjötransport inom den andra partens territorium, utan att det påverkar de tillämpliga nationalitetsrestriktionerna rörande person- och gods-transport med de berörda andra transportsätten.

4. Bestämmelserna i denna artikel ska gälla för företag från Europeiska unionen och företag från Republiken Korea. Bestämmelserna i denna artikel ska även gälla för rederier som är etablerade utanför Europeiska unionen eller Republiken Korea och kontrolleras av medborgare i en medlemsstat eller i Republiken Korea, om deras fartyg är registrerade i den berörda medlemsstaten eller i Republiken Korea i överensstämmelse med respektive lands lagstiftning.

5. Frågan om skeppsmäklares verksamhet i Europeiska unionen och i Republiken Korea ska vid behov bli föremål för särskilda avtal.

6. Parterna ska föra en dialog på området sjötransportpolitik.

Artikel 20

Konsumentpolitik

Parterna ska sträva efter att samarbeta på området konsumentpolitik i syfte att trygga en hög konsumentskyddsnivå. De är överens om att samarbetet på detta område får röra sig om att i möjligaste mån

a) öka överensstämmelsen mellan parternas konsumentlagstiftning i syfte att undvika handelshinder samtidigt som en hög konsumentskyddsnivå garanteras,

b) främja informationsutbyte om systemen för konsumentskydd, däribland om konsumentlagstiftningen och upprätthållandet av denna och om produktsäkerhet, konsumentutbildning, konsumentinflytande och konsumenters möjligheter att få gottgörelse, och

c) främja uppbyggnad av oberoende konsumentorganisationer och kontakter mellan företrädare för konsumenter.

AVDELNING V

SAMARBETE PÅ OMRÅDET HÅLLBAR UTVECKLING

Artikel 21

Hälsa

1. Parterna är överens om att verka för samarbete och informationsutbyte emellan på områdena hälsa och effektiv hantering av gränsöverskridande hälsoproblem.

2. De ska därvid sträva efter att främja samarbete/informationsutbyte bland annat på följande sätt:

a) Informationsutbyte om övervakning av infektionssjukdomar, inklusive pandemisk influensa, och om tidig varning och motåtgärder.

b) Informationsutbyte om strategier på hälsoområdet och om folkhälsoplaner.

c) Informationsutbyte om hälsofrämjande åtgärder, t.ex. antirökkampanjer, förebyggande av fetma och sjukdomsbekämpning.

d) Informationsutbyte – i möjligaste mån – i fråga om läkemedelssäkerhet och godkännande av läkemedel.

e) Informationsutbyte – i möjligaste mån – och gemensam forskning i fråga om livsmedelssäkerhet, t.ex. rörande lagar och andra författningar om livsmedel och rörande varnings- och beredskapsförfaranden.

f) Samarbete i F&U-relaterade aspekter, t.ex. avancerad behandling och innovativa sÄrläkemedel.

g) Informationsutbyte och samarbete i fråga om e-hälsa.

3. Parterna ska bemöda sig om att främja genomförandet av internationella överenskommelser på hälsoområdet såsom det inter-

nationella hälsoreglementet och ramkonventionen om tobakskontroll.

Artikel 22

Sysselsättning och sociala frågor

1. Parterna är överens om att förstärka sitt samarbete på området sysselsättning och sociala frågor, däribland mot bakgrund av globaliseringen och de demografiska förändringarna. De ska bemöda sig om att främja samarbete och utbyte av information och erfarenheter om sysselsättnings- och arbetsfrågor. Samarbetsområdena får omfatta regional och social sammanhållning, social integration, systemen för social trygghet, livslång vidareutveckling av yrkesfärdigheter, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, jämställdhet mellan kvinnor och män samt anständigt arbete.

2. Parterna bekräftar behovet av att stå bakom en globaliseringsprocess som är till nytta för alla och behovet av att främja full, produktiv sysselsättning och anständigt arbete som centrala faktorer för hållbar utveckling och fattigdomsminskning.

3. Parterna bekräftar sina åtaganden att iaktta, främja och genomföra de internationellt erkända arbetsnormerna och sociala normerna, särskilt de som fastläggs i ILO-deklarationen om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet.

4. Samarbetet får ta sig uttryck bl.a. i särskilda program och projekt som parterna kommit överens om och i dialog, samarbete och initiativ på bilateral eller multilateral nivå rörande frågor av gemensamt intresse.

Artikel 23

Miljö- och naturresurser

1. Parterna är överens om att det är nödvändigt att bevara och förvalta naturresurserna och den biologiska mångfalden på ett hållbart sätt, eftersom detta är förutsättningen för nuvarande och kommande generationers utveckling.

2. Parterna ska sträva efter att fortsätta och stärka sitt samarbete för att skydda miljön,

även i ett regionalt sammanhang och särskilt i fråga om

a) klimatförändringar och energieffektivitet,

b) miljömedvetande,

c) deltagande i och genomförande av multilaterala avtal på miljöområdet, inbegripet avtal om biologisk mångfald och biosäkerhet samt konventionen om internationell handel med utrotningshotade arter av vilda djur och växter,

d) främjande av miljöteknik, miljöprodukter och miljötjänster, inbegripet miljöförvaltningssystem och miljömärkning,

e) förhindrande av olagliga gränsöverskridande förflyttningar av farliga ämnen, farligt avfall och andra former av avfall,

f) kust- och havsmiljön, bekämpning och kontroll av föroreningar och förstörelse,

g) lokalt deltagande i miljöskydd som ett viktigt inslag i den hållbara utvecklingen,

h) jord- och markförvaltning, och

i) utbyte av information, expertkunskaper och metoder.

3. Resultatet av världstoppmötet om hållbar utveckling och genomförandet av tillämpliga multilaterala miljöavtal ska beaktas när så är relevant.

Artikel 24

Klimatförändringar

1. Parterna erkänner det gemensamma globala hot som klimatförändringarna utgör och behovet av att vidta åtgärder för att minska utsläppen i syfte att stabilisera koncentrationerna av växthusgaser i atmosfären på en nivå som kan förhindra en farlig antropogen inverkan på klimatsystemet. Parterna ska stärka samarbetet på detta område inom sin respektive behörighet och utan att det påverkar diskussionerna om klimatförändringar i andra forum, t.ex. Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC). Samarbetet ska ha till syfte att

a) bekämpa klimatförändringar genom nationellt lämpliga begränsnings- och anpassningsåtgärder, med det övergripande målet att åstadkomma en snabb övergång till ett koldioxidsnålt samhälle,

b) förespråka en effektiv resursanvändning, bl.a. genom omfattande användning av bästa tillgängliga och ekonomiskt bärkraftiga teknik med låga koldioxidutsläpp och standarder för begränsning och anpassning,

c) utbyta expertkunskaper och information om fördelarna med och strukturen hos system för handel med utsläppsrätter,

d) stärka finansieringsinstrumenten i den offentliga och privata sektorn, inbegripet marknadsmekanismer och offentlig-privata partnerskap som på ett effektivt sätt skulle kunna stödja åtgärder för att bekämpa klimatförändringar,

e) bedriva samarbete kring forskning om och utveckling, spridning, utbyggnad och överföring av teknik med låga koldioxidutsläpp för att begränsa utsläppen av växthusgaser och samtidigt bibehålla den ekonomiska tillväxten,

f) när så är lämpligt utbyta erfarenheter och expertkunskaper om övervakning och analys av växthusgasernas effekter och utveckla begränsnings- och anpassningsprogram, och

g) när så är lämpligt stödja utvecklingsländernas begränsnings- och anpassningsåtgärder, inbegripet genom Kyotoprotokollets flexibla mekanismer.

2. I dessa syften enas parterna om att intensifiera dialogen och samarbetet på politisk, strategisk och teknisk nivå.

Artikel 25

Jordbruk, landsbygdsutveckling och skogsbruk

Parterna är överens om att främja samarbetet när det gäller jordbruk, landsbygdsutveckling och skogsbruk. Parterna ska utbyta information om och utveckla sitt samarbete på följande områden:

a) Jordbruks- och skogsbrukspolitiken och internationella utsikter för jordbruket och skogsbruket i allmänhet.

b) Registrering och skydd av geografiska beteckningar.

c) Ekologisk produktion.

d) Forskning på jordbruks- och skogsbruksområdet.

e) Politik för utveckling av landsbygdsområden och särskilt diversifiering och omstrukturering av jordbrukssektorn.

f) Hållbart jordbruk och skogsbruk samt integrering av miljökrav i jordbrukspolitiken.

g) Kopplingen mellan jordbruk, skogsbruk och miljö och politiken för utveckling av landsbygdsområden.

h) Verksamhet för att främja livsmedel från jordbruket.

i) Hållbar skogsförvaltning för att förhindra avskogning och främja skapandet av ny skogsmark, med vederbörlig hänsyn till intressena hos de utvecklingsländer där virket har sitt ursprung.

Artikel 26

Hav och fiske

Parterna ska uppmuntra samarbetet när det gäller hav och fiske på bilateral och multilateral nivå, i synnerhet för att främja en hållbar och ansvarstagande utveckling och förvaltning av fiske- och havsresurser. Samarbetet kan omfatta

a) informationsutbyte,

b) stöd till en hållbar och ansvarstagande långsiktig havs- och fiskepolitik som omfattar bevarande och förvaltning av kust- och havsresurser, och

c) främjande av insatser för att förhindra och bekämpa olagligt, ej rapporterat och oregerat fiske.

Artikel 27

Utvecklingsbistånd

1. Parterna är överens om att utbyta information om sina strategier för utvecklingsbistånd i syfte att upprätta en regelbunden dialog om målen för dessa strategier och om sina respektive stödprogram i tredjeländer. De ska undersöka i vilken utsträckning det fordras mer omfattande samarbete i enlighet med respektive parts lagstiftning och de villkor som gäller för genomförandet av dessa program.

2. Parterna bekräftar på nytt sitt åtagande när det gäller Parisförklaringen från 2005 om biståndseffektivitet och är överens om att

stärka samarbetet i syfte att ytterligare förbättra utvecklingsresultaten.

AVDELNING VI

SAMARBETE INOM KULTUR OCH UTBILDNING

Artikel 28

Kultur, information, kommunikation samt audiovisuella och andra medier

1. Parterna är överens om att främja samarbetet för att öka den ömsesidiga förståelsen och kunskapen om sina respektive kulturer.

2. Parterna ska sträva efter att vidta lämpliga åtgärder för att främja det kulturella utbytet och genomföra gemensamma initiativ på detta område.

3. Parterna är överens om att ha ett nära samarbete i relevanta internationella forum såsom Förenta nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur (Unesco) och Asem för att nå gemensamma mål och främja kulturell mångfald, och samtidigt efterleva bestämmelserna i Unescos konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar.

4. Parterna ska beakta sätt att främja utbyte, samarbete och dialog mellan relevanta institutioner på det audiovisuella området och medieområdet.

Artikel 29

Utbildning

1. Parterna erkänner att utbildning och fortbildning är av avgörande betydelse för att utveckla enskilda människors resurser så att de kan delta i den globala kunskapsbaserade ekonomin, och erkänner att de har ett gemensamt intresse av att samarbeta på utbildningsområdet.

2. Med beaktande av det ömsesidiga intresset och de mål som gäller för respektive parts utbildningspolitik förbinder sig parterna att gemensamt stödja samsarbetsaktiviteter på utbildnings- och ungdomsområdet med särskild tonvikt på högre utbildning. Detta samarbete får särskilt ta sig uttryck i följande:

a) Stöd till gemensamma samsarbetsprojekt mellan utbildningsinstitutioner i Europeiska unionen och Republiken Korea i syfte att främja utveckling av kursplaner, gemensamma studieprogram och rörlighet för studenter.

b) Dialog, undersökningar och utbyte av information och kunskaper på det utbildningspolitiska området.

c) Främjande av utbyte av studenter, akademisk och administrativ personal vid högre utbildningsanstalter samt av ungdomsledare, inbegripet genom Erasmus Mundus-programmet.

d) Samarbete inom utbildningssektorer av gemensamt intresse.

AVDELNING VII

SAMARBETE PÅ OMRÅDET RÄTTVISA, FRIHET OCH SÄKERHET

Artikel 30

Rättsstatsprincipen

Inom samarbetet på området rättvisa, frihet och säkerhet ska parterna fästa särskild vikt vid främjandet av rättsstatsprincipen, däribland rättsväsendets oberoende, tillgången till rättslig prövning och rätten till en rättvis rättegång.

Artikel 31

Rättsligt samarbete

1. Parterna är överens om att utveckla det rättsliga samarbetet på det civilrättsliga och handelsrättsliga området, särskilt när det gäller ratificeringen och genomförandet av multilaterala konventioner om civilrättsligt samarbete, inbegripet konventionerna från Haag-konferensen för internationell privaträtt om internationellt rättsligt samarbete och internationella tvister samt skydd av barn.

2. Parterna är överens om att underlätta och främja att civilrättsliga och handelsrättsliga tvister när så är möjligt löses genom skiljeförfarande i enlighet med tillämpliga internationella instrument.

3. I fråga om straffrättsligt samarbete ska parterna försöka stärka ordningarna för ömsesidig rättslig hjälp och utlämning. Detta ska när så är lämpligt omfatta anslutning till och genomförande av Förenta nationernas relevanta internationella instrument, däribland Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen i enlighet med artikel 6 i detta avtal.

Artikel 32

Skydd av personuppgifter

1. Parterna är överens om att samarbeta för att förbättra skyddet av personuppgifter i enlighet med högsta internationella standard, såsom i FN:s riktlinjer för reglering av behandlingen av elektroniska dokument som innehåller personuppgifter (FN:s generalförsamlings resolution 45/95 av den 14 december 1990).

2. Samarbetet om skyddet av personuppgifter kan bland annat innebära utbyte av information och expertkunskaper.

Artikel 33

Migration

1. Parterna är överens om att stärka och intensifiera samarbetet vad gäller olaglig migration, människosmuggling och människohandel, samt när det gäller införlivandet av migrationsfrågorna i nationella strategier för ekonomisk och social utveckling i migranternas ursprungsländer.

2. Inom ramen för samarbetet för att förebygga och kontrollera olaglig invandring är parterna överens om att återta de medborgare som olagligen uppehåller sig på den andra partens territorium. Parterna ska i detta syfte förse sina medborgare med lämpliga identitetshandlingar. De är överens om att i fall där det råder tvivel om en persons medborgarskap fastställa huruvida personen i fråga verkligen är en av deras medborgare.

3. Parterna ska om så är lämpligt sträva efter att ingå ett avtal med bestämmelser om särskilda förpliktelser när det gäller återtagande av medborgare. Avtalet ska också be-

handla villkoren för medborgare från andra länder och statslösa personer.

Artikel 34

Narkotikabekämpning

1. Parterna ska i enlighet med sina lagar och andra författningar sträva efter att minska tillgången till, handeln med och efterfrågan på narkotika och dess inverkan på narkotikamissbrukare och samhället i stort samt att effektivare förhindra att narkotikaprekursorer avleds till olaglig framställning av narkotika och psykotropa ämnen. Parterna ska i sitt samarbete sörja för ett övergripande och balanserat tillvägagångssätt för att nå detta mål genom marknadsreglering och effektiva åtgärder och samordning mellan de behöriga myndigheterna, inbegripet de som är verksamma inom hälso- och sjukvård, utbildning, den sociala sektorn, brottsbekämpning och rättsväsendet.

2. Parterna ska enas om hur de ska samarbeta för att uppnå dessa mål. Åtgärderna ska baseras på gemensamt överenskomna principer som överensstämmer med relevanta internationella konventioner, den politiska förklaringen och den särskilda förklaring om de vägledande principerna för att minska efterfrågan på narkotika som godkändes på Förenta nationernas generalförsamlings tjugonde extra session om narkotika i juni 1998.

Artikel 35

Organiserad brottslighet och korruption

Parterna är överens om att samarbeta kring och bidra till kampen mot organiserad, ekonomisk och finansiell brottslighet och korruption samt förfalskning och olagliga transaktioner genom att till fullo uppfylla sina nuvarande ömsesidiga internationella förpliktelser på detta område, bland annat när det gäller ett effektivt samarbete för att återkräva tillgångar eller medel som härrör från korruptionshandlingar. Parterna ska främja genomförandet av FN:s konvention om organiserad gränsöverskridande brottslighet och dess tilläggsprotokoll och FN:s konvention mot korruption.

*Artikel 36***Bekämpning av penningtvätt och terrorismfinansiering**

1. Parterna är överens om att det är nödvändigt att sträva efter och samarbeta för att förhindra att deras finansiella system används för att tvätta vinningen av alla former av brottslig verksamhet, inbegripet narkotikahandel och korruption, samt för finansiering av terrorism. Samarbetet omfattar återkrävandet av tillgångar eller medel som härör från vinning av brott.

2. Parterna kan utbyta relevanta upplysningar inom ramen för respektive lagstiftning och tillämpa lämpliga standarder för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism motsvarande de standarder som antagits av relevanta internationella organ som är verksamma på detta område, såsom arbetsgruppen för finansiella åtgärder mot penningtvätt (FATF).

*Artikel 37***Bekämpning av it-brottslighet**

1. Parterna ska stärka samarbetet för att förebygga och bekämpa högteknologisk brottslighet, it-brottslighet och elektronisk brottslighet samt spridning av innehåll som rör terrorism via internet genom att utbyta information och praktiska erfarenheter i överensstämmelse med nationell lagstiftning inom sitt behörighetsområde.

2. Parterna ska utbyta information om utbildning av utredare av it-brott, utredning av it-brott och digital forensisk vetenskap.

*Artikel 38***Samarbete på det brottsbekämpande området**

Parterna är överens om att ha ett samarbete mellan myndigheter, byråer och avdelningar med ansvar för brottsbekämpning och att bidra till att motverka och undanröja hot från gränsöverskridande brottslighet som berör bägge parter. Samarbetet mellan myndigheterna, byråerna och avdelningarna med an-

svar för brottsbekämpning kan ta formen av ömsesidigt bistånd i utredningar, utbyte av utredningsteknik, gemensam utbildning och fortbildning av tjänstemän inom brottsbekämpande myndigheter och andra typer av gemensam verksamhet och gemensamt bistånd som parterna kan komma överens om.

AVDELNING VIII

SAMARBETE INOM ANDRA OMRÅDEN*Artikel 39***Turism**

Parterna förbinder sig att upprätta ett samarbete på området turism med sikte på att främja större ömsesidig förståelse och en balanserad, hållbar utveckling av turismen.

Detta samarbete får särskilt ta sig uttryck i

- a) utbyte av information om turismfrågor av gemensamt intresse,
- b) anordnande av turismevenemang,
- c) turismutbyten,
- d) samarbete om bevarande och förvaltning av kulturarvet, och
- e) samarbete om turismförvaltning.

*Artikel 40***Det civila samhället**

Parterna är medvetna om det organiserade civila samhällets roll i och potentiella bidrag till processen för dialog och samarbete inom ramen för detta avtal och är överens om att verka för en effektiv dialog med det organiserade civila samhället och för att detta ska delta i processen på ett verkningsfullt sätt.

*Artikel 41***Offentlig förvaltning**

Parterna är överens om att med utgångspunkt i befintliga ansträngningar och genom utbyte av erfarenheter och bästa praxis samarbeta med avseende på modernisering av den offentliga förvaltningen, bl.a. på följande områden:

- a) Förbättring av den organisatoriska effektiviteten.
- b) Förbättring av effektiviteten i organisationens tillhandahållande av tjänster.
- c) Säkerställande av öppen förvaltning av offentliga medel och redovisningsskyldighet.
- d) Förbättring av den rättsliga ramen och den institutionella ramen.
- e) Policyutformning och policygenomförande.

Artikel 42

Statistik

1. Parterna ska utveckla och intensifiera sitt samarbete i statistikfrågor och därigenom bidra till uppnåendet av det långsiktiga målet att få fram internationellt jämförbara, tillförlitliga statistikuppgifter i rätt tid. Hållbara, effektiva och fackmässigt oberoende statistiksystem förväntas frambringa information som är relevant för parternas medborgare, företag och beslutsfattare och gör det möjligt för dem att fatta välgrundade beslut. Parterna ska bl.a. utbyta information och sakkunskap och utveckla samarbetet med beaktande av de redan förvärvade erfarenheterna.

Samarbetet ska inriktas på att

- a) stegvis harmonisera båda parternas statistiksystem,
- b) finjustera uppgiftsutbytet mellan parterna med beaktande av tillämpningen av relevanta internationella metoder,
- c) utveckla fackkompetensen hos statistikerna för att göra det möjligt för dem att tillämpa de relevanta statistikstandarderna, och
- d) främja utbyte av erfarenheter mellan parterna rörande utveckling av statistisk fackkompetens.

2. Samarbetet får ta sig uttryck bl.a. i särskilda program och projekt som parterna kommit överens om och i dialog, samarbete och initiativ på bilateral eller multilateral nivå rörande frågor av gemensamt intresse.

AVDELNING IX

INSTITUTIONELL RAM

Artikel 43

Andra avtal

1. Ramavtalet om handel och samarbete mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan, som undertecknades i Luxemburg den 28 oktober 1996 och trädde i kraft den 1 april 2001, ska upphöra att gälla.

2. Genom det här avtalet uppdateras och ersätts ovannämnda avtal. Hänvisningar till det ovannämnda avtalet i alla andra avtal mellan parterna ska anses som hänvisningar till det här avtalet.

3. Parterna får komplettera detta avtal genom att ingå särskilda avtal på de samarbetsområden som faller inom ramen för avtalet. Sådana särskilda avtal ska anses utgöra en integrerad del av de samlade bilaterala förbindelserna enligt det här avtalet och en del av en gemensam institutionell ram.

4. På liknande sätt ska befintliga avtal på de samarbetsområden som faller inom ramen för detta avtal anses utgöra en del av de samlade bilaterala förbindelserna enligt det här avtalet och en del av en gemensam institutionell ram.

Artikel 44

Gemensam kommitté

1. Parterna ska inom ramen för detta avtal inrätta en gemensam kommitté bestående av företrädare för ledamöterna av Europeiska unionens råd och företrädare för Europeiska kommissionen, å ena sidan, och av företrädare för Republiken Korea, å andra sidan.

2. Samråd ska hållas i gemensamma kommittén i syfte att underlätta genomförandet av avtalet och bidra till uppnåendet av de allmänna målen för detta samt i syfte att bibehålla samstämmigheten totalt sett i förbindelserna mellan parterna och se till att andra avtal mellan dessa fungerar väl.

3. Gemensamma kommittén ska

- a) se till att detta avtal fungerar väl,

b) följa utvecklingen av de övergripande förbindelserna mellan parterna,

c) vid behov begära information från sådana kommittéer och andra organ som inrättats inom ramen för andra avtal som faller under den gemensamma institutionella ramen och ta rapporter som lagts fram av sådana kommittéer och andra organ i betraktande,

d) diskutera och lägga fram förslag om alla frågor av gemensamt intresse, även framtida åtgärder och tillgängliga resurser för att genomföra dem,

e) fastlägga prioriteter med hänsyn till målen för detta avtal,

f) söka efter lämpliga metoder för att avvärja sådana problem som kan uppkomma på de områden som omfattas av detta avtal,

g) sträva efter att lösa sådana tvister som uppkommer i samband med tillämpningen eller tolkningen av detta avtal i samförstånd, i enlighet med artikel 45.3, och

h) gå igenom all information som läggs fram av någondera parten angående underlåtenhet att fullgöra skyldigheterna och samråda med den andra parten i syfte att finna en för parterna godtagbar lösning, i enlighet med artikel 45.3.

4. Gemensamma kommittén ska i vanliga fall sammanträda en gång om året, växelvis i Bryssel och Seoul. Särskilda sammanträden i kommittén ska hållas på begäran av någon av parterna. Parterna ska inneha ordförandeskapet i kommittén växelvis. Kommittén ska i vanliga fall sammanträda på högre tjänstemannanivå.

Artikel 45

Genomförandebestämmelser

1. Parterna ska vidta alla allmänna och särskilda åtgärder som är nödvändiga för fullgörandet av deras skyldigheter enligt detta avtal och se till att åtgärderna är förenliga med de mål som fastläggs i detta avtal.

2. Genomförandet av avtalet ska ske på basis av dialog och samförstånd. Om det emellertid råder meningsskiljaktigheter rörande tillämpningen eller tolkningen av detta avtal, ska någon av parterna hänskjuta ärendet till gemensamma kommittén.

3. Om en part anser att den andra parten har underlåtit att fullgöra sina skyldigheter enligt detta avtal, får den vidta lämpliga åtgärder i enlighet med internationell rätt. Innan den gör detta ska den, utom i särskilt brådskande fall, för gemensamma kommittén lägga fram all information som behövs för en ingående prövning av ärendet. Parterna ska hålla samråd i gemensamma kommittén, som ifall parterna är överens om detta får utse en medlare för att underlätta samrådet.

4. Åtgärder som en part vidtar i särskilt brådskande fall ska omedelbart anmälas till den andra parten. På begäran av den andra parten ska det hållas samråd, under en period av högst 20 dagar. Efter utgången av samrådsperioden får åtgärderna sättas i verket. I så fall får den andra parten begära ett skiljeförfarande enligt artikel 46, så att grunden för åtgärderna eller någon annan aspekt av dessa kan prövas.

Artikel 46

Skiljeförfarande

1. Skiljepanelen ska bestå av tre skiljemän. Inom 14 dagar efter det att en part har begärt ett skiljeförfarande ska vardera parten utse en skiljeman och gemensamma kommittén en tredje skiljeman. Utseendet av en skiljeman från en parts sida ska omedelbart anmälas skriftligen till den andra parten på diplomatisk väg. Skiljemännens beslut ska utgöras av ett majoritetsbeslut. Skiljemännen ska bemöda sig om att nå fram till sitt beslut snarast möjligt och i vilket fall som helst senast tre månader efter det att skiljemännen utsetts. Gemensamma kommittén ska fastlägga ingående regler för ett snabbt genomförande av skiljeförfarandet.

2. Varje part är skyldig att vidta de åtgärder som krävs för att genomföra skiljemännens beslut. Skiljemännen ska på begäran utfärda rekommendationer om hur beslutet ska genomföras för att återställa jämvikten mellan rättigheter och skyldigheter enligt detta avtal.

AVDELNING X

SLUTBESTÄMMELSER*Artikel 47***Definition**

I detta avtal avses med parterna Europeiska unionen eller dess medlemsstater eller Europeiska unionen och dess medlemsstater, i enlighet med deras respektive befogenheter, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan.

*Artikel 48***Nationell säkerhet och utlämnande av information**

Ingenting i detta avtal ska tolkas som ett krav på någon av parterna att lämna ut sådan information som parten inte anser det vara förenligt med dess väsentliga säkerhetsintressen att lämna ut.

*Artikel 49***Ikraftträdande, varaktighet och uppsägning**

1. Detta avtal träder i kraft den första dagen i den första månaden efter den dag då parterna till varandra anmält att de förfaranden som är nödvändiga för detta har avslutats.

2. Utan hinder av punkt 1 ska avtalet tillämpas provisoriskt i avvaktan på att det träder i kraft. Den provisoriska tillämpningen börjar den första dagen i den första månaden efter den dag då parterna till varandra anmält att de förfaranden som är nödvändiga för detta har avslutats.

3. Detta avtal ingås på obestämd tid. Vardera parten får säga upp avtalet genom skrift-

lig anmälan till den andra parten. Uppsägningen får verkan sex månader efter en sådan anmälan.

*Artikel 50***Anmälningar**

Anmälningar i enlighet med artikel 49 ska göras till generalsekretariatet vid Europeiska unionens råd respektive Republiken Koreas utrikes- och handelsministerium.

*Artikel 51***Förklaringar och bilagor**

Förklaringarna och bilagorna till detta avtal utgör en integrerad del av avtalet.

*Artikel 52***Territoriell tillämpning**

Detta avtal ska tillämpas, å ena sidan, på de territorier där fördraget om Europeiska unionen är tillämpligt och i enlighet med de villkor som fastställs i fördraget och, å andra sidan, på Republiken Koreas territorium.

*Artikel 53***Giltiga texter**

Detta avtal är upprättat i två exemplar på bulgariska, danska, engelska, estniska, finska, franska, grekiska, italienska, lettiska, litauiska, maltesiska, nederländska, polska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska, tyska, ungerska och koreanska språken, vilka alla texter är lika giltiga.